

2722-04

Ontwerpbestemmingsplan

Ede, Kazerneterreinen

oktober 2012
Versie 0201

Toelichting

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	7
1.1. <i>Aanleiding</i>	7
1.2. <i>Ligging en begrenzing plangebied</i>	7
1.3. <i>Procedure</i>	8
1.4. <i>Geldende bestemmingsplan</i>	9
1.5. <i>Leeswijzer</i>	9
2. Planbeschrijving	10
2.1. <i>Planmethodiek</i>	10
2.2. <i>Bestaande situatie</i>	10
2.3. <i>Toekomstige gebiedsontwikkeling</i>	10
2.4. <i>Beeldkwaliteitsplan Kazerneterreinen</i>	12
2.5. <i>Beheer van de gebouwen</i>	13
2.6. <i>Uitgifte van bouwgrond en de te handhaven gebouwen</i>	14
3. Beleid	15
3.1. <i>Europees beleid</i>	15
3.1.1. <i>Verdrag van Malta (1992)</i>	15
3.2. <i>Rijksbeleid</i>	15
3.2.1. <i>Besluit algemene regeling ruimtelijke ordening</i>	15
3.2.2. <i>Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte</i>	16
3.2.3. <i>Monumentenwet</i>	17
3.2.4. <i>Beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (2009)</i>	17
3.2.5. <i>Beleidsvisie ‘Kiezen voor karakter, visie Erfgoed en ruimte’ 2012-2015</i>	17
3.2.6. <i>Water</i>	17
3.2.7. <i>Ecologie/Natuur</i>	18
3.3. <i>Provinciaal beleid</i>	19
3.3.1. <i>Streekplan Gelderland 2005</i>	19
3.3.2. <i>Provinciale Ecologische Hoofdstructuur</i>	21
3.3.3. <i>Nota Belvoir</i>	22
3.3.4. <i>Ruimtelijke Verordening Gelderland, eerste herziening 2012</i>	22
3.3.5. <i>Cultuur- en erfgoedbeleid 2013-2016</i>	22
3.3.6. <i>Beleidsuitwerking natuur en landschap</i>	23
3.3.7. <i>Woonvisie Gelderland, Kwalitatief Woonprogramma 2010 - 2019</i>	23
3.3.8. <i>Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan</i>	23
3.4. <i>Gemeentelijk beleid</i>	23
3.4.1. <i>Nota Continu Cultuur Ede 2011-2014</i>	23
3.4.2. <i>Erfgoedverordening Ede 2012</i>	24
3.4.3. <i>Nota “Erfgoed met perspectief” 2010-2015</i>	24
3.4.4. <i>Nota “Archeologie in evenwicht” 2012</i>	24
3.4.5. <i>Waterplan</i>	25
3.4.6. <i>Handboek Groenstructuur & Groenbeleid Ede</i>	25
3.4.7. <i>Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP)</i>	26
3.4.8. <i>Fietsbeleid</i>	26
3.4.9. <i>Parkeerbeleidsplan</i>	26
3.4.10. <i>Kadernota Economisch beleid Ede ‘Economie in Ede: vitaal en veelzijdig</i>	27
3.4.11. <i>Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting</i>	27
3.4.12. <i>Woonvisie Ede 2012</i>	28
3.5. <i>Conclusie beleid</i>	29

4.	Onderzoek en randvoorwaarden.....	30
4.1.	<i>Inleiding.....</i>	<i>30</i>
4.2.	<i>Milieueffectrapport (MER).....</i>	<i>30</i>
4.3.	<i>Bedrijven en milieuzonering.....</i>	<i>31</i>
4.4.	<i>Bodem.....</i>	<i>33</i>
4.5.	<i>Water.....</i>	<i>34</i>
4.6.	<i>Groen.....</i>	<i>36</i>
4.7.	<i>Ecologie.....</i>	<i>37</i>
4.7.1.	<i>Flora- en Faunawet.....</i>	<i>37</i>
4.7.2.	<i>Natuurbeschermingswet.....</i>	<i>40</i>
4.8.	<i>Ecologische Hoofdstructuur.....</i>	<i>40</i>
4.9.	<i>Archeologie.....</i>	<i>41</i>
4.10.	<i>Cultuurhistorie.....</i>	<i>43</i>
4.11.	<i>Molenbiotoop.....</i>	<i>46</i>
4.12.	<i>Verkeer en parkeren.....</i>	<i>47</i>
4.13.	<i>Geluid.....</i>	<i>49</i>
4.14.	<i>Luchtkwaliteit.....</i>	<i>51</i>
4.15.	<i>Externe veiligheid.....</i>	<i>52</i>
4.16.	<i>Veiligheid.....</i>	<i>55</i>
4.17.	<i>Kabels en leidingen.....</i>	<i>56</i>
4.18.	<i>Radarverstoringsgebied.....</i>	<i>56</i>
5.	Economische uitvoerbaarheid.....	58
6.	Juridische planbeschrijving.....	59
6.1.	<i>Inleiding.....</i>	<i>59</i>
6.2.	<i>Bestemmingsplanregels.....</i>	<i>59</i>
6.2.1.	<i>Inleidende bepalingen.....</i>	<i>59</i>
6.2.2.	<i>Bestemmingsbepalingen.....</i>	<i>59</i>
6.2.3.	<i>Algemene bepalingen.....</i>	<i>60</i>
6.2.4.	<i>Overgangs- en slotbepalingen.....</i>	<i>60</i>
6.3.	<i>Bestemmingen.....</i>	<i>60</i>
7.	Inspraak en overleg.....	63
7.1.	<i>Voorontwerp.....</i>	<i>63</i>
7.2.	<i>Overleg.....</i>	<i>63</i>
7.3.	<i>Zienswijzen.....</i>	<i>63</i>
8.	Handhaving.....	64
8.1.	<i>Algemeen.....</i>	<i>64</i>
8.2.	<i>Handhavingsprocedure.....</i>	<i>64</i>

BIJLAGEN

1. Rapportage Archeologie Kazerneterreinen, RAAP, september 2012
2. Historische analyse Kazerneterreinen, gemeente Ede, november 2012
3. Externe veiligheid Veluwe Poort, Schoonderbeek en partners, januari 2011
4. Kwantitatieve risicoanalyse gastransportleiding N-568-10, DNV KEMA, september 2012
5. Akoestisch onderzoek wegverkeer- en railverkeerlawaai Kazerneterreinen, gemeente Ede, september 2012
6. Luchtkwaliteitsonderzoek Veluwe Poort, Arcadis, januari 2009
7. Waterhuishoudkundig plan, DHV, augustus 2012
8. MER 2008, hoofdstuk 1 – 4
9. MER 2008, hoofdstuk 5

10. MER 2008, hoofdstuk 6
11. MER 2008, hoofdstuk 7 – 13
12. MER 2008, bijlage 8
13. MER 2008, bijlage 9 – 10
14. MER 2008, erratum
15. Aanvulling MER 2009
16. Tweede aanvulling MER Parklaan, Arcadis, februari 2012
17. Derde aanvulling MER Kazerneterreinen, Arcadis, oktober 2012
18. Passende beoordeling en Inrichtingsmaatregelen en overgangszone Kazerneterreinen-Sysselt, Arcadis, oktober 2012
19. Natuurtoets Kazerneterreinen ihkv Flora en Fauna, Natuurbalans, oktober 2008
20. Positieve afwijzing vlermuizen kazerneterreinen, Dienst Regelingen, oktober 2011
21. Positieve afwijzing gierzwaluw kazerneterreinen, Dienst Regelingen, maart 2012
22. Rapportage en VTA-controle Kazerneterreinen, Tree-O-Logic, juni 2012
23. Concept Beeldkwaliteitsplan Kazerneterreinen, gemeente Ede, oktober 2012
24. Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen, gemeente Ede, juni 2011
25. Nota Vooroverleg Kazerneterreinen, oktober 2012

Inleiding

1.1. Aanleiding

Het project Veluwe Poort in Ede bestaat uit een aantal deelprojecten, die voortkomen uit het Masterplan Ede-oost/Spoorzona, vastgesteld door de gemeenteraad in 2005. Het betreft onder andere de realisatie van een nieuw intercitystation Ede - Wageningen, een nieuwe ontsluitingsweg vanaf de rijksweg A12; de Parklaan, en de herontwikkeling van de kazerneterreinen aan de oostkant van Ede. Gemeente Ede heeft in 2007 een koopovereenkomst gesloten met Defensie en hiermee de aankoop van het totale kazerneterrein vastgelegd. Het gebied is op 1 januari 2011 aan de Gemeente Ede overgedragen. Sindsdien wordt een groot gedeelte van het gebied als ook de gebouwen tijdelijk beheerd. Een aantal gebouwen is of wordt gesloopt; een groot aantal andere gebouwen wordt verhuurd. De fase van het tijdelijk beheer gaat gefaseerd over in de herontwikkeling van het projectgebied.

Om verdere planontwikkeling van de kazerneterreinen mogelijk te maken, is een Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen opgesteld. Dit ontwikkelingsplan is op 30 juni 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. In het gebied is een aantal (rijks)monumenten en beeldbepalende panden aanwezig, in totaal 23. Deze worden herontwikkeld voor wonen, werken en voorzieningen, zowel commercieel als maatschappelijk. Het ontwikkelingsplan is het kaderstellend document voor de verdere ontwikkeling van de kazerneterreinen.

De planologische vertaling van het ontwikkelingsplan vindt plaats in het onderhavige bestemmingsplan. Het is nodig om een nieuw bestemmingsplan op te stellen, omdat in het bestemmingsplan 'Tijdelijk beheer Kazerneterreinen' alleen invulling is gegeven aan de te handhaven gebouwen op de kazerneterreinen. In deze gebouwen zijn diverse functies mogelijk gemaakt, zoals kantoren, lichte bedrijvigheid, maatschappelijke en culturele instellingen, horeca, scholen en anti-kraak bewoning. Een aantal van deze functies blijft ook in het nieuwe bestemmingsplan mogelijk. Voor sommige gebouwen wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om woningen op deze terreinen mogelijk te maken. Op het overige gedeelte van de kazerneterreinen is het bestemmingsplan 'Natuurgebied Veluwe (2002)' van toepassing. Binnen dit bestemmingsplan is het niet mogelijk om woningbouw te realiseren. Het betreft het gedeelte van de kazerneterreinen waarvoor het bestemmingsplan 'Tijdelijk beheer kazerneterreinen' niet geldt.

Voor de herontwikkeling van de kazerneterreinen wordt één bestemmingsplan opgesteld. Op deze manier kan een integrale benadering plaatsvinden van de herontwikkeling van het gebied in relatie tot het naast gelegen Natura 2000 gebied en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.2. Ligging en begrenzing plangebied

Het totale gebied dat verworven is van Defensie bedraagt circa 106 hectare. Er vinden op het terrein geen militaire activiteiten meer plaats. Een groot gedeelte van de kazerneterreinen wordt geschikt gemaakt voor woningbouw. Daarnaast is er aandacht voor beheer en behoud van het structurele groen en natuur. Het gebied wordt gefaseerd ontwikkeld. Vandaar dat een aantal deelgebieden een uit te werken bestemming krijgt. De deelgebieden met gebouwen waarbij zo lang mogelijk de huidige functie mogelijk wordt gemaakt, krijgen een wijzigingsbevoegdheid.

Afbeelding 1: ligging van het plangebied (bron: Googlemaps)

De begrenzing van het plangebied is op de volgende afbeelding aangeduid.

Afbeelding 2: Luchtfoto plangebied Kazemeterreinen met plangrens

1.3. Procedure

Het vaststellen van een bestemmingsplan valt onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Tijdens het opstellen van een bestemmingsplan moet op grond van 3.1.1. van de Bro verplicht vooroverleg gevoerd worden met diverse overlegpartners.

Voor het bestemmingsplan Kazerneterreinen is geen voorontwerp opgesteld, maar is direct gestart met het opstellen van een ontwerpbestemmingsplan. De reden hiervoor is dat het ontwerpbestemmingsplan een directe vertaling is van het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 juni 2011). Het Ontwikkelingsplan heeft van 10 maart 2011 tot en met 6 april 2011 ter inzage gelegen. Op dit Ontwikkelingsplan zijn een aantal inspraakreacties gekomen.

De formele bestemmingsplanprocedure start met de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan gedurende 6 weken. Hierover zal worden gepubliceerd in Ede Stad, de Staatscourant en op de gemeentelijke website. In die periode wordt eenieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen tegen het plan. Het college van B&W beoordeelt of de zienswijzen ontvankelijk zijn en of zij tot aanpassingen van het plan leiden. Tenslotte stelt de gemeenteraad het bestemmingsplan definitief vast, waarna het, mits geen beroep wordt ingesteld, in werking treedt.

1.4. Geldende bestemmingsplan

Ter plaatse van de kazerneterreinen is een viertal bestemmingsplannen geldend. Voor het merendeel van de gebouwen is het bestemmingsplan 'Tijdelijk beheer kazerneterreinen' van toepassing. De gebouwen hebben de bestemming 'Gemengd'. Binnen deze bestemming is een groot aantal functies mogelijk, zoals wonen, aan-huis-verbonden beroepen, ateliers en galleries, maatschappelijk en culturele voorzieningen, kantoren, dienstverlening etcetera. Het terrein direct om de gebouwen heen heeft de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'. Het structurele groen in het gebied heeft de bestemming 'Groen'. De verkeersontsluiting van de terreinen heeft de bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied'. Deze bestemmingen komen grotendeels weer terug in het nieuwe bestemmingsplan.

Voor een deel van het projectgebied dat niet in het bestemmingsplan 'Tijdelijk beheer kazerneterreinen' valt, geldt het bestemmingsplan "Natuurgebied Veluwe" (2002). De huidige bestemming van dit gebied is: "Militaire doeleinden - Md -" gericht op kantoren, dag- en nachtverblijfsruimtes, dienstwoningen, kantines, instructie- opslag en werkruimtes en verzorgende voorzieningen. Deze geldende bestemming biedt geen andere mogelijkheden dan een militaire functie.

Een perceel ter hoogte van de Nieuwe Kazernelaan en de Eikenlaan ligt in het bestemmingsplan 'Kern Ede'. Het huidige perceel heeft de bestemming "Openbaar en gemeenschappelijk groen". In het Ontwikkelingsplan is dit perceel aangewezen als bouwlocatie.

Om de herontwikkeling van de kazerneterreinen mogelijk te maken, wordt voor het totale projectgebied voor nieuwe bestemmingen gekozen.

Over de kazerneterreinen wordt een nieuwe ontsluitingsweg, de Parklaan, gerealiseerd. Voor deze gronden geldt het bestemmingsplan 'Parklaan'.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt een inleiding op het plan gegeven. Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied, de gekozen planmethodiek en het grotere kader waarin dit bestemmingsplan geplaatst moet worden. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante rijks -, provinciale -, regionale, en gemeentelijke beleid opgenomen. In hoofdstuk 4 worden de verschillende haalbaarheidsaspecten beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 6 bevat de juridische regeling en in hoofdstuk 7 worden de uitkomsten van het vooroverleg opgenomen.

2. Planbeschrijving

2.1. Planmethodiek

Het bestemmingsplan bestaat uit een toelichting, planregels en de bijbehorende verbeelding. De planregels beschrijven wat toegestaan is in het gebied. Op de verbeelding is af te lezen welke functie waar geografisch gesitueerd is. De planregels en verbeelding zijn juridisch bindend, de toelichting is dat niet en is vooral verklarend voor de gemaakte keuzes in het plan.

2.2. Bestaande situatie

De kazerneterreinen zijn geruime tijd bestemd, en in gebruik geweest ten behoeve van militaire doeleinden. Het is een omvangrijk gebied aan de oostzijde van Ede dat niet openbaar toegankelijk was. Achter de omheining bevond zich een eigen wereld. Zodra de gronden aan de gemeente waren overgedragen, is daar verandering in gekomen.

Afbeelding 3: Aanzicht Johan Willem Frisokazerne (bron: gemeentearchief)

Het gebied in het kader van de herontwikkeling van de kazerneterreinen bestaat in eerste instantie, en voornamelijk, uit de gronden die verworven zijn van Defensie. Tevens valt een deel van de gronden binnen het ruimtebeslag van de toekomstige Parklaan. Voor deze gronden geldt het bestemmingsplan Parklaan dat op 27 september 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Het gebied dat is verworven van Defensie bedraagt circa 106 hectare. In totaal hebben 18 gebouwen een formele monumentale status, namelijk 15 rijksmonumenten en 3 gemeentelijke monumenten. Verder zijn 5 gebouwen als beeldbepalende panden aangewezen. De oppervlakte van de monumentale en karakteristieke gebouwen samen bedraagt circa 65.000 m² bvo.

Aan de Kazernelaan bevindt zich een openbare speelplek. Deze kavel ligt buiten de omheining van Maurits Noord en werd al langere tijd door de gemeente gebruikt met toestemming van Defensie. Op de kavel heeft de gemeente een speelplek gerealiseerd en deze wordt door de gemeente onderhouden. Vooralsnog is er geen aanleiding om te verwachten dat het gebruik van de betreffende kavel als speelplek in het kader van dit bestemmingsplan zal wijzigen.

2.3. Toekomstige gebiedsontwikkeling

De Kazerneterreinen maken onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling van de Veluwe Poort aan de oostzijde van Ede. Op 30 juni 2011 heeft de gemeenteraad het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen vastgesteld. Het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen stelt de kaders voor de

verdere ontwikkeling van de voormalige kazerneterreinen aan de oostkant van Ede. In de planontwikkeling moet voldoende flexibiliteit zijn om te kunnen reageren op toekomstige ontwikkelingen. De ambitie is om de kazerneterreinen te transformeren naar een natuurlijke, logische uitbreiding van de stad Ede met een goed leef- en werkklimaat voor de bewoners en de gebruikers. De aansluiting moet goed zijn op drie niveaus: op de bestaande stad, op de hoofdinfrastructuur én op de heide, de bossen en de zandverstuivingen op de Veluwe. De ontwikkeling dient tevens een financiële bijdrage te leveren aan de realisatie van enkele bovenwijkse voorzieningen zoals de Parklaan en het station Ede-Wageningen.

In het gebied worden diverse (rijks)monumenten herontwikkeld voor wonen en werken. Deze monumentale gebouwen geven het gebied als vanzelf een bijzondere uitstraling. Rust en natuur leveren daarnaast een gezonde leefomgeving voor een rijke mix aan bevolkingsgroepen en generaties. De nabijheid van de stad en de Veluwe, de hoogteverschillen, een parkachtige omgeving, monumentale bomenlanen, het bosgebied 'de Sysself'; dit alles biedt alle kwaliteiten voor de ontwikkeling van een schitterende leef- en werkomgeving.

Afbeelding 4: Luchtfoto Elias Beekman grenzend aan 'de Sysself' (bron: gemeentearchief)

Het programma van het project Kazerneterreinen bevat ca. 1850 woningen en 46.000 m² aan voorzieningen. Dit programma wordt deels in de te handhaven gebouwen gerealiseerd en deels in het braakliggende gebied. De totale herontwikkeling zal gefaseerd plaatsvinden.

Afbeelding 5: Kazerneterreinen in vogelvlucht (bron: Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen juni 2011)

Bij het bepalen van de hoofdstructuur waarbinnen de herontwikkeling kan plaatsvinden, moet rekening worden gehouden met:

- cultuurhistorie als identiteitsdrager;
- landschapsstructuur en groen als onderlegger;
- bereikbaarheid en beleving;
- voorzieningenprogramma.

Meer algemene en soms ook (boven)regionale initiatieven hebben betekenis voor de gemaakte keuzes in het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen. Het gaat hier met name om de ontwikkeling van Food Valley, de aanwijzing van Ede als New Town en de activiteiten die de gemeente Ede ontplooit in het kader van citymarketing, namelijk Ede: Groen, Gezond en Actief.

In dit bestemmingsplan voor de kazerneterreinen worden de diverse functies zoals een goede infrastructuur en een mooie woon- en werkomgeving met bijbehorende voorzieningen dan ook mogelijk gemaakt.

2.4. Beeldkwaliteitsplan Kazerneterreinen

Met de transformatie van de kazerneterreinen van Ede wordt de komende jaren een uniek stedelijk gebied aan de stad Ede toegevoegd. Dit is een uitgelezen kans om nieuwe, bijzondere en aantrekkelijke woon- en leefmilieu's met aanvullende en ondersteunende functies voor huidige en nieuwe bewoners van Ede te ontwikkelen. De verwachting is dat deze transformatie over langere tijd en in veel kleinere deelprojecten zal plaatsvinden. Het gevolg is dat veel partijen betrokken zullen zijn. Dit maakt het gewenst om de kwaliteit van, en samenhang tussen bouwplannen onderling als ook de samenhang tussen bouwplannen en de openbare ruimte te waarborgen. En voorgaand dan ook nog eens in samenhang met de regels in het bestemmingsplan.

Afbeelding 6: Kaart met onder andere verkavelingsrichtingen, bebouwingsaccenten, bestaande en nieuwe groenstructuren (bron: Beeldkwaliteitsplan)

Bovendien moeten de voorgenomen ambities en verwachtingen die de gemeente Ede voor ogen heeft bij het ontwikkelingsproces van dit gebied voor iedereen duidelijk zijn. Het Beeldkwaliteitsplan draagt hieraan bij met inzichtelijke en duidelijke welstandscriteria.

De controle op de uitvoering van welstandsbeleid door het gemeentebestuur en de openbaarheid van dat beleid voor de burger zijn hiermee gediend. De intentie van het Beeldkwaliteitsplan is echter niet alleen een kader te bieden voor bouwende en ontwikkelende partijen in de komende jaren, maar vooral ook om te inspireren.

Afbeelding 7: Groenstructuur en hoogteverschillen (bron: Beeldkwaliteitsplan)

Het Beeldkwaliteitsplan voor de kazerneterreinen is een aanvulling op de geldende welstandscriteria zoals die nu in de welstandsnota van de gemeente Ede zijn geformuleerd. Het Beeldkwaliteitsplan vormt dan ook het formele toetsingskader voor de welstandstoets. Deze toets wordt uitgevoerd door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

2.5. Beheer van de gebouwen

Sinds de overdracht van de kazerneterreinen van Defensie aan de gemeente Ede op 1 januari 2011, is sprake van tijdelijk beheer van de gebouwen. Het betreft circa 50 gebouwen. De ambitie is om uiteindelijk minimaal de 23 gebouwen te herontwikkelen, zoals ook beschreven is in het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen.

Binnen het projectgebied bevinden zich vier enclaves. De bouwactiviteiten voor de enclave Maurits Zuid zijn begonnen in 1904-1908 en voor de Elias Beeckman in 1938, met bijbehorende uiteenlopende karakteristieken als gevolg van functioneel gebruik, kazernetypologie en bouwstijlen. De 'enclave' benadering wordt vanuit cultuurhistorie van belang geacht om drie redenen:

- Het doet recht aan de identiteit van de verschillende enclaves.
- Het biedt de mogelijkheid maatwerk te leveren bij het herbestemmingsproces.
- Het houdt planvorming in de tijd beter beheersbaar.

Afbeelding 8: Infanteriekazerne (bron: gemeentearchief)

Behoud van het waardevolle cultuurhistorische erfgoed vindt enerzijds plaats door inpassing, anderzijds door ontwikkeling. In totaal worden de 23 gebouwen die als identiteitsdragers fungeren voor de verschillende enclaves voor inpassing in het bestemmingsplan voor de gebiedsontwikkeling op de kazerneterreinen ingepast. Bij de herontwikkeling van deze gebouwen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het feit dat de nieuwe functie past binnen de monumentale waarden. En tevens dat het programma recht doet aan de mogelijkheden van het monument en/of beeldbepalende pand. Voor de invulling van de gebouwen is bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Tijdelijk beheer kazerneterreinen' gedacht aan functies die passen in een gemengd gebied. Een gebied waarin naast wonen ook gewerkt wordt. Naast verschillende woonvormen is er ruimte mogelijk gemaakt voor kantoren, dienstverlening en kleinschalige bedrijvigheid. Aan huis verbonden beroepen en ateliers/galeries behoren ook tot de mogelijkheden, evenals maatschappelijke voorzieningen en recreatieve en sportvoorzieningen. Het mogelijk maken van deze verschillende functies blijkt goed aan te sluiten bij de wensen van de diverse ondernemers en instanties in de gemeente Ede.

2.6. *Uitgifte van bouwgrond en de te handhaven gebouwen*

Vanaf de overdracht van de kazerneterreinen aan de gemeente Ede, heeft men zich gericht op het beheer van de terreinen en de gebouwen. Het RVOB (Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf, voorheen Domeinen) voert namens de gemeente het beheer uit. De gemeente is sinds de overdracht bezig met het stellen van kaders voor de herontwikkeling van het gebied. De planontwikkeling is verwoord in het 'Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen'. Vervolgens is gewerkt aan een uitgifteplan om kaders te stellen voor de uitgifte van bouwgrond en de te handhaven gebouwen.

De doelstelling voor woningbouw is om gefaseerd een gevarieerd aanbod van woonmilieus en prijsklassen aan te bieden. Om snel te kunnen starten hebben in het bestemmingsplan een aantal deelplannen een directe bouwtitel gekregen.

3. Beleid

3.1. Europees beleid

3.1.1. Verdrag van Malta (1992)

Het Verdrag van Malta, ook wel genoemd de Conventie van Valetta, heeft als doel het archeologische erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. In 1992 heeft Nederland het Verdrag van Malta ondertekend. In het verdrag is de omgang met het Europees archeologisch erfgoed geregeld. Dit heeft zijn doorwerking gekregen in een wijziging van de Monumentenwet 1988, deze heet nu de Wet op de archeologische monumentenzorg. Met deze wetwijziging heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

De drie belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta zijn:

- het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming;
- het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en
- de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of voor een behoorlijk onderzoek naar eventueel aanwezige archeologische waarden. De uitgangspunten van Malta zijn overgenomen in de gemeentelijke nota 'Archeologie in evenwicht. Archeologienota gemeente Ede 2012 - 2015'.

Verdrag van Granada

In 1994 is Nederland toegetreden tot het Verdrag van Granada, waarin staat dat de bescherming van het architectonische erfgoed een essentieel doel is van de ruimtelijke ordening: niet alleen bij de planologische uitwerking, maar ook het vormgeven aan ontwikkelingen. De uitwerking van dit Verdrag heeft door de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg vorm gekregen. In paragraaf 3.2.4 wordt nader ingegaan op de modernisering van de Monumentenwet.

Europese landschapsconventie - Landschapsmanifest

De Europese Landschapsconventie (Verdrag van Florence, 2000) is een verdrag waarin het thema landschap integraal behandeld wordt. Belangrijke doelen van dit verdrag zijn bescherming, beheer en inrichting van landschappen en het organiseren van Europese samenwerking op dit gebied. In Nederland is dit uitgewerkt in het Landschapsmanifest. Stichting Landschapsmanifest bestaat uit 48 maatschappelijke organisaties die samen vinden dat het thema landschap hoger op de agenda moet komen.

3.2. Rijksbeleid

3.2.1. Besluit algemene regeling ruimtelijke ordening

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Gemeenten moeten voortaan bij het vaststellen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen rekening houden met het Barro.

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald dat de rijksoverheid bij algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels kan stellen over onder andere de inhoud van bestemmingsplannen. Met het Barro heeft de rijksoverheid van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. Het doel van het Barro is dat een aantal projecten, die de rijksoverheid van rijksbelang vindt, dwingend worden geborgd in bestemmingsplannen of andere ruimtelijke plannen van lagere overheden. In het Barro zijn de projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en in de bijlagen met digitale kaartbestanden ingekaderd. Per project zijn vervolgens regels gegeven waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

In het Barro zijn de volgende projecten beschreven: Mainport Ontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en Waddengebied, Defensie en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Het project Defensie is voor dit bestemmingsplan niet van toepassing. Hierbij gaat het om militaire terreinen waarvoor in het bestemmingsplan rekening mee moet worden gehouden. De kazerneterreinen zijn per 1 januari 2011 overgedragen aan de gemeente Ede en worden niet meer als militair terrein gebruikt. Voor het bestemmingsplan 'Kazerneterreinen' is het Barro voor wat betreft dit project niet van toepassing.

Een aantal projecten zijn aangekondigd, maar hiervoor moeten nog regels worden opgesteld: Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Electriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Ecologische hoofdstructuur, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied. Voor het onderliggende bestemmingsplan wordt in ieder geval rekening gehouden met de Ecologische hoofdstructuur. Hierover wordt in paragraaf 3.2.7 verder ingegaan.

3.2.2. *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 in het Staatsblad gepubliceerd. Deze structuurvisie vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit¹, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. In deze structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Het geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vormt de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Het Rijk wil de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk brengen bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven), laat het meer over aan provincies en gemeenten (decentraal, tenzij) en komt 'de gebruiker centraal te staan'. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen. Buiten deze 13 nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies. Daartoe schaft het Rijk het landschapsbeleid af en beperkt het rijks- regimes in het natuurdomein.

Voor een goed werkende woningmarkt blijft het Rijk de rijksdoelstellingen voor heel Nederland benoemen: de zorg voor voldoende omvang, kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad. De programmering van verstedelijking wordt overgelaten aan provincies en (samenwerkende) gemeenten. (Samenwerkende) Gemeenten zorgen voor de (boven)lokale afstemming van woningbouwprogrammering, binnen de provinciale kaders, en uitvoering van de woningbouwprogramma's. Waar samenwerking tussen gemeenten uitblijft, stimuleren provincies actief dat de samenwerking alsnog tot stand komt.

Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het bepalen van verantwoordelijkheden, regelgeving en rijksbetrokkenheid. Door hun regionale kennis en onderlinge samenwerkingsverbanden zijn gemeenten en provincies in staat om de opgaven integraal, doeltreffend en met kwaliteit aan te pakken. Provincies, gemeenten en waterschappen hebben voldoende instrumenten in handen om deze taken uit te voeren. De overgang naar de nieuwe rol- en taakverdeling zal het Rijk begeleiden.

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat en zorg draagt voor een veilige en leefbare woon- en werkomgeving. In het ruimtelijk domein gaat het om de ruimtelijke ontwikkeling van stad en platteland in brede zin, waarbij onder meer belangen ten aanzien van mobiliteit, milieu, natuur, water, economie en wonen worden afgewogen.

Als 1 van de 13 nationale belangen in relatie tot de kazerneterreinen is door het Rijk benoemd 'ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten'.

3.2.3. Monumentenwet

Het wettelijke rijkskader voor de doorwerking in bestemmingsplannen wordt bepaald door de Monumentenwet, die de bescherming van onder meer rijksmonumenten regelt. Hieraan gerelateerde wetgeving (artikel 2.1 lid 1 onder f Wabo) bepaalt dat het verboden is om een monument zonder, of in afwijking van een omgevingsvergunning, 'af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen', dan wel 'te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht'. Daarmee zegt deze bepaling, behalve over het herstel, ook iets over het gebruik van een beschermd monument. Het is van belang te voorkomen dat vanwege een bepaald gebruik bouwkundige wijzigingen doorgevoerd moeten worden die de aanwezige monumentale waarden niet, of onvoldoende, respecteren. De genoemde bepaling zegt ook iets over het verstoren van een beschermd monument. Dat kunnen verstoringen zijn als gevolg van (onevenredig grote) ontwikkelingsmogelijkheden, waardoor deze niet meer als ondergeschikt aan het monument ervaren worden. Om te voorkomen dat het bestemmingsplan onevenredige bouwrechten biedt in, op aan of bij beschermde monumenten die op voorhand tot verstoringen leiden, is het normaal gesproken zaak om bouwvlakken rond beschermde monumenten weloverwogen te kiezen en terughoudend in te vullen. Op deze wijze worden monumentale waarden ook planologisch geborgd.

3.2.4. Beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (2009)

In deze beleidsbrief werkt het rijk enkele tientallen doelen uit voor de modernisering van de monumentenzorg, gegroepeerd rond de volgende drie speerpunten:

- cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening;
- krachtiger en eenvoudiger regelgeving en
- herbestemmen van monumenten die hun functie verliezen.

Onderdelen van dit nieuwe beleid zijn sinds 2010 ook vastgesteld als gemeentelijk erfgoedbeleid.

Concreet heeft de modernisering geleid tot de aanpassing van het Besluit Ruimtelijke Ordening (Bro) per 1 januari 2012, het uitkomen van de Visie Erfgoed en ruimte, de afbouw van beschermde stads- en dorpsgezichten en een verandering in de manier van denken: cultureel erfgoed als belangrijkste factor in ruimtelijke ontwikkelingen.

3.2.5. Beleidsvisie 'Kiezen voor karakter, visie Erfgoed en ruimte' 2012-2015

De gemoderniseerde monumentenzorg is ontwikkelings- en gebiedsgericht en benut de instrumenten van ruimtelijke ordening. De Visie erfgoed en ruimte geeft aan hoe het rijk het onroerend cultureel erfgoed borgt in de ruimtelijke ordening, welke prioriteiten het kabinet daarbij stelt en hoe het wil samenwerken met publieke en private partijen. Vanuit een brede erfgoedvisie wordt ingezoomd op de meest actuele en urgente opgaven van nationaal belang. De visie is complementair aan de Structuurvisie infrastructuur en ruimte.

Het rijk kiest voor de komende jaren vijf prioriteiten in zijn gebiedsgerichte erfgoedbeleid:

- Werelderfgoed: samenhang borgen, uitstraling vergroten.
- Eigenheid en veiligheid: zee, kust en rivieren.
- Herbestemming als (stedelijke) gebiedsopgave: focus op groei en krimp.
- Levend landschap: synergie tussen erfgoed, economie, ecologie.
- Wederopbouw: tonen van een tijdperk.

3.2.6. Water

Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw

De kern van het advies van de commissie Waterbeheer 21^e eeuw is het water meer ruimte geven voordat het die ruimte neemt. Dit betekent dat in het landschap en de stad meer ruimte

beschikbaar moet komen voor het opslaan van water. De strategie van het waterbeleid valt uiteen in drie sporen:

- anticiperen in plaats van reageren;
- meer ruimte naast techniek;
- vasthouden, bergen en afvoeren.

De Watertoets is een direct gevolg uit de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw. Het beschrijft het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. De zogenaamde waterparagraaf is verplicht en wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

Nationaal Waterplan 2009 - 2015

Het Nationaal Waterplan is het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. In de Waterwet is vastgelegd dat het rijk dit plan eens in de zes jaar opstelt. Het is de opvolger van de Vierde Nota waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan bevat tevens de stroomgebiedbeheerplannen die op grond van de Kaderrichtlijn Water zijn opgesteld. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens structuurvisie.

Het Nationaal Waterplan heeft betrekking op het gehele watersysteem, zowel oppervlaktewater, grondwater als de bijbehorende waterkeringen, oevers en dergelijke.

Het waterbeleid voor het stedelijk gebied is erop gericht om opgaven voor wonen, werken, mobiliteit, recreëren, landschap en natuur, water en milieu in samenhang aan te pakken. Aandachtspunten voor de kazemeterreinen zijn de hoogteverschillen en de aandacht voor waterberging in samenhang met het gewenste gebruik van de gronden. Dit wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

3.2.7. Ecologie/Natuur

De Nederlandse natuur wordt op verschillende wijzen beschermd: de soortenbescherming (Flora- en faunawet), de gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998) en het beleid voor de EHS (Ecologische hoofdstructuur).

Natura 2000

De natuur binnen de Europese Unie is van grote biologische, esthetische en economische waarde. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden waaronder de Veluwe (gebiednr. 57) en (deels) het Binnenveld (gebiednr. 65) in de gemeente Ede.

Omdat de oude Natuurbeschermingswet uit 1967 niet meer voldeed aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming, is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet opgesteld die gericht is op de bescherming van gebieden. In deze wet zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

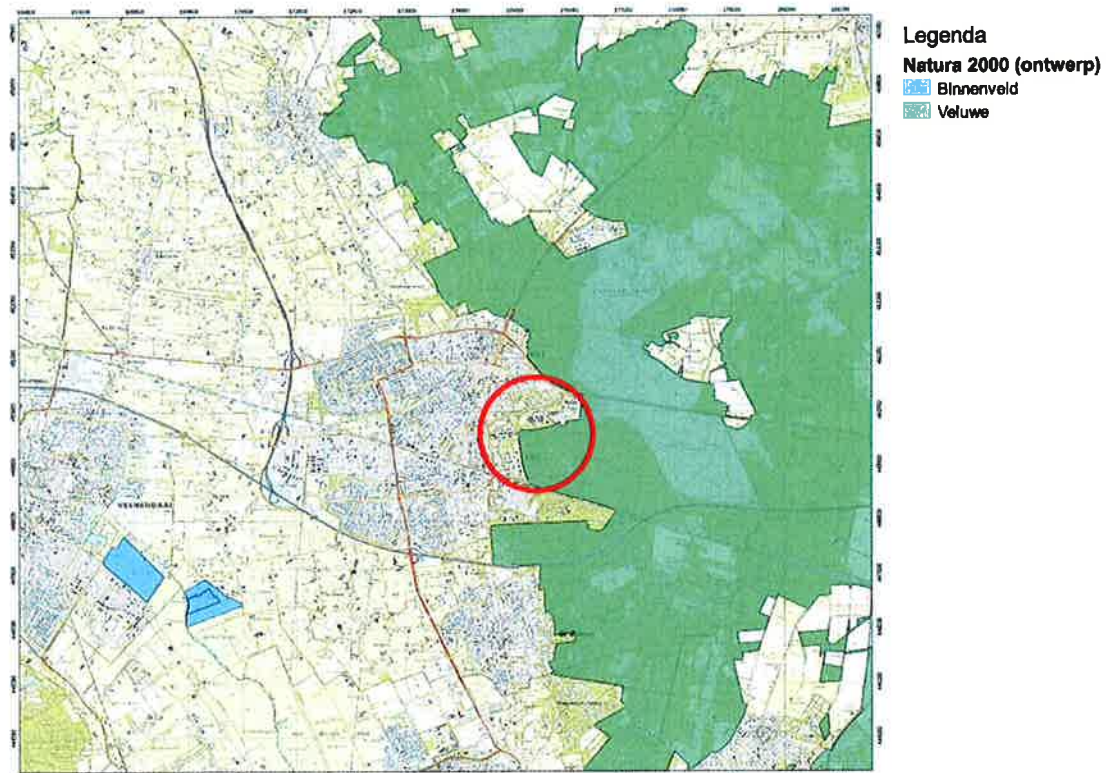
- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten en
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Vergunningen worden door de Provincie verleend en soms door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (ELI).

Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de

nationale wetgeving verwerkt. Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen, beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen of opzettelijk te verontrusten en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen. De wetgeving vereist voldoende actuele en gedetailleerde kennis met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en inzicht in de ingrepen die op deze soorten relevant zijn. Voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen moet worden onderzocht, welke natuurwaarden aanwezig zijn en of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zullen worden overtreden. Een natuurtoets heeft tot doel te voldoen aan deze wetgeving. In paragraaf 4.7 wordt verder ingegaan op het aspect Ecologie.

Afbeelding 9: Uitsnede Kaart Natura2000-gebied Veluwe met plangebied

3.3. Provinciaal beleid

3.3.1. Streekplan Gelderland 2005

Het Streekplan Gelderland 2005 is vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland op 29 juni 2005. Een streekplan geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkeling in de komende tien jaar. Dit streekplan is er op gericht de verschillende functies in regionaal verband een zodanige plek te geven dat de ruimtelijke kwaliteiten worden versterkt en er zuinig en zorgvuldig met de ruimte wordt omgegaan. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. Dat betekent dat de inhoud van het streekplan voor de provincie de basis blijft voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening.

Cultuurhistorie

Eén van de negen centrale hoofddoelstellingen voor het Gelderse beleid beoogt de cultuurhistorische identiteiten en ruimtelijke kenmerken als inspiratiebron te hanteren in de ruimtelijke planning, om zodoende bij te dragen aan een evenwichtige regionaal gedifferentieerde ruimtelijke ontwikkeling. Hoofduitgangspunt voor cultuurhistorie is "behoud

door ontwikkeling". Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat omgaan met cultuurhistorische kwaliteiten niet inhoudt het bevriezen van ontwikkelingen, maar juist het omgaan met ontwikkelingen, zodanig dat de cultuurhistorische gegevens worden ingepast, waarbij ze beleefbaar blijven of juist worden. Het is een ontwikkelingsgericht beleid waarbij de cultuurhistorie als kernkwaliteit een volwaardige rol speelt bij de duurzame inrichting en ontwikkeling van onze leefomgeving. De provincie heeft daarnaast een Streekplanuitwerking Nationale Landschappen. Het doel voor de Nationale Landschappen is om landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten te behouden, duurzaam te beheren en waar mogelijk te versterken.

Food Valley en Ede - Oost

Het Streekplan Gelderland vloeit (mede) voort uit de voormalige Nota Ruimte, waarin de WERV-regio (Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal) is aangeduid als Economisch Kerngebied. Sinds 9 februari 2011 is de samenwerking van deze gemeenten uitgebreid met de gemeenten Barneveld, Nijkerk, Renswoude en Scherpenzeel. Deze samenwerking is onder de naam Regio Foodvalley.

De ambitie van Regio Foodvalley is om zich te ontwikkelen tot hét agrofoodcentrum van Europa, de internationale topregio voor kennis en innovaties op gebied van gezonde en duurzame voeding. Regio Foodvalley is bekend door haar kennis en toepassingen op het gebied van Food. De regio biedt een uitstekende infrastructuur voor werken, wonen en bezoeken. Er is voldoende werkgelegenheid, goed onderwijs en prima wonen in een mooi landschap van Vallei, Heuvelrug en Veluwe. Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten met samen 330.000 inwoners.

In het Streekplan Gelderland is aangegeven dat de locatie Ede-Oost (nu Veluwse Poort) een goede en logische locatie is voor (groot)stedelijke voorzieningen met hoge dichtheden. De kazerneterreinen maken onderdeel uit van de herontwikkeling van Ede-Oost.

De keuze voor Ede-Oost in het Streekplan is gebaseerd op de volgende uitgangspunten van het provinciaal ruimtelijk beleid:

- Verstedelijking bundelen binnen de stedelijke netwerken.
- Bestaande weg- en openbaar vervoercapaciteit zoveel mogelijk benutten.
- Eerst benutten van de ruimte binnen bestaand stedelijk gebied voordat gekozen wordt voor nieuwe uitbreidingsgebieden.

In het Streekplan is Ede-Oost tevens bestempeld als een belangrijke herontwikkelings- en intensiveringslocatie, waarbij niet alleen ruimte is voor woningen, maar ook voor bedrijven, kantoren, leisure, sport en onderwijs.

Daarbij wordt opgemerkt dat voor de bereikbaarheid van Ede-Oost het nodig is aan te sluiten op de A12 en de Valleilijn (spoor). Bovendien dient bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te worden gehouden met een toekomstige opwaardering van de internationale spoorverbinding.

Natuur- en boscompensatie

In het Streekplan is een aparte paragraaf besteed aan natuur- en boscompensatie. Aantasting van oppervlakte en kwaliteit van natuur en bos is niet acceptabel. Hiertoe dienen de natuurgebieden planologisch beschermd te zijn. Gemeenten dienen ook het aanwezige bos als zodanig te bestemmen. Uitzondering hierop vormt snelgroeiend bos met een omlooptijd korter dan 25 jaar, waarvoor vrijstelling van herplantplicht is verkregen op basis van de Boswet. Alleen als er sprake is van een aan de specifieke locatie gebonden ontwikkeling waarvoor geen alternatieve locaties aanwezig zijn, kan natuur of bos plaats maken voor ander ruimtegebruik.

De compensatie vindt plaats binnen de gemeente of een aangrenzende gemeente en is 120, 130 of 140% van het onttrokken perceel groot, afhankelijk van de vervangingswaarde. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vastleggen van het natuur- en/of bosverlies en de natuur- en/of boscompensatie in bestemmingsplannen en privaatrechtelijke overeenkomsten. Gemeenten dienen bij de vaststelling van een bestemmingsplan met natuur of bosverlies gelijktijdig de natuur- en boscompensatie te hebben geregeld. Op de wijze waarop hiermee wordt omgegaan, komt aan de orde in paragraaf 4.6.

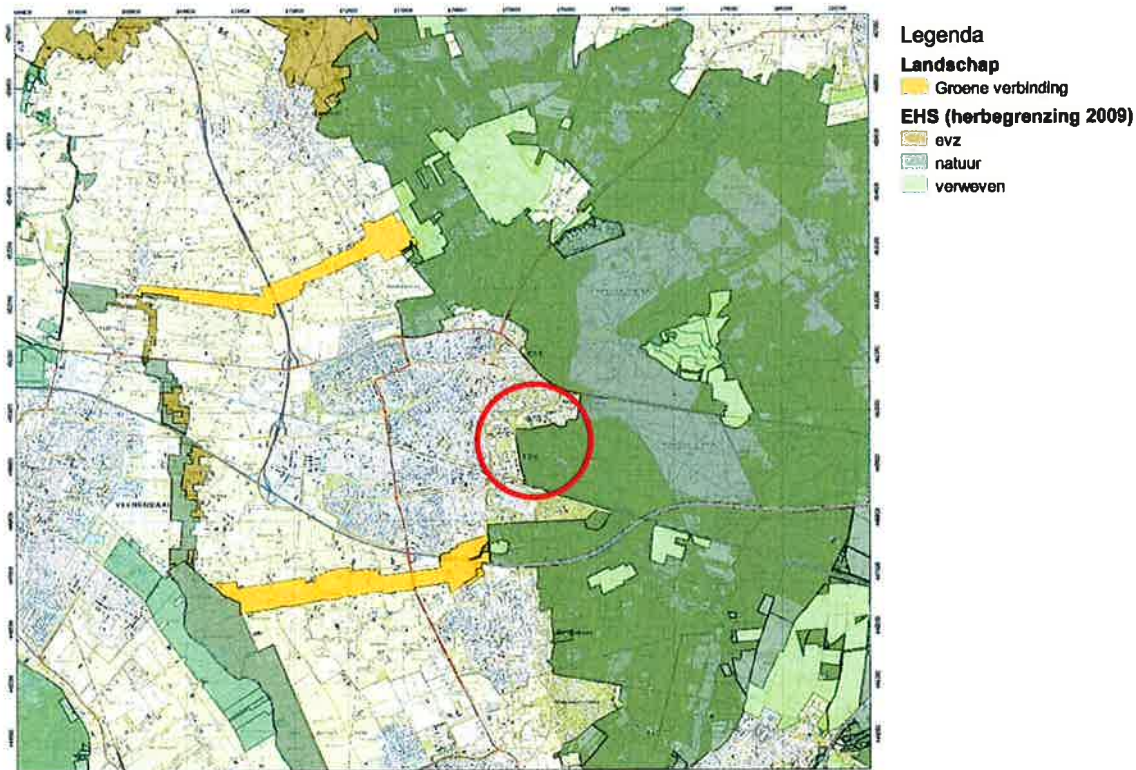
3.3.2. Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

Natuur en landschap zijn het kapitaal van Gelderland. Het aantrekkelijke en gevarieerde landschap oefent grote aantrekkingskracht uit op de inwoners van Gelderland, het bedrijfsleven en bezoekers. Door de decentralisatie is natuur een kerntaak van de provincie geworden. Ook het beleid voor landschap is een verantwoordelijkheid voor de provincie.

Met de Gelderse Manifestpartners is eind 2012 een voorlopig akkoord gesloten over de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze partijen hebben ook een uitwerking van hun manifest opgesteld. Dit geheel vormt het vertrekpunt van de beleidsuitwerking Natuur en Landschap van 9 mei 2012. Deze beleidsuitwerking gaat niet alleen over de Ecologische Hoofdstructuur gaat, maar ook in bredere zin over natuur en landschap. De ambitie van het Gelders Landschap komt voort uit het coalitieakkoord 'Uitdagend Gelderland'. Er wordt meer ruimte geboden aan de samenleving. De natuur wordt weer dichterbij de mensen gebracht en er wordt ruimte geboden aan ondernemers en privaat initiatief. Het uitgangspunt bij de inrichting van de EHS en de wateropgave (anti-verdroging) zijn de Europese kaders van Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water (KRW). De EHS wordt afgerond tot een compact en hoogwaardigstelsel van onderling verbonden natuurgebieden.

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de 'nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is, als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Zie voor de voor het bestemmingsplan relevante waarden paragraaf 4.8.

Afbeelding 10: Uitsnede Kaart Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

3.3.3. Nota Belvoir

Als uitwerking van de nota Belvedere is het integrale cultuurhistorische beleid vastgelegd in de provinciale nota's Belvoir 1, 2 en 3. De missie is om te 'streven naar een ontwikkelingsgericht cultuurhistorische beleid waarbij cultuurhistorische waarden als kernkwaliteiten een belangrijke impuls geven aan de kwaliteit van de leefomgeving'. Essentieel hierbij is dat de cultuurhistorische kwaliteiten duurzaam in stand worden gehouden. Met behulp van Belvoir wil de provincie het cultuurhistorisch beleid gebiedsgericht aanpakken.

De komende jaren is de blik gericht op de verschillende gebieden in Gelderland. Als uitgangspunt geldt dat de eigen cultuurhistorische identiteit van ieder gebied moet worden ontwikkeld, versterkt of hersteld. In de afgelopen periode is het Gelders erfgoed geïnventariseerd en vastgelegd in de Gelderse cultuurhistorische waardenkaart. Het archeologisch beleid is uitgewerkt aan de hand van een vijftal thema's: zichtbaarheid, integratie in planvorming, bijdrage aan de economie, duurzame instandhouding en vergroting besef en draagvlak.

3.3.4. Ruimtelijke Verordening Gelderland, eerste herziening 2012

Met een ruimtelijke verordening stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. De provincie richt zich hierbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, natuur, nationale landschappen, water en glastuinbouw.

Volgens de Ruimtelijke Verordening Gelderland, eerste herziening 2012 (hierna: RVG), is nieuwe bebouwing ten behoeve van wonen en werken in een bestemmingsplan mogelijk binnen bestaand stedelijk gebied. De nieuwe woonlocatie en de daar te bouwen woningen moet passen in het geldende, door GS vastgestelde Kwalitatief Woningbouwprogramma voor de betreffende regio en het daarin opgenomen regiototaal aan woningen.

In de ruimtelijke verordening is tevens bepaald dat in een gebied gelegen binnen de EHS geen bestemmingen worden toegestaan waardoor de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast. In paragraaf 3.3.2 is hier al nader op ingegaan. Ook worden de onderzoeksresultaten verder besproken in paragraaf 4.8.

Daarnaast richt de RVG zich op het behoud of het herstel van molenbiotopen, dat wil zeggen de directe omgeving van molens die van belang is voor de windvang en daarmee van invloed is op het functioneren van de molen als maalwerktuig én als monument. In het plangebied van dit bestemmingsplan ligt een deel van de molenbiotoop van de Keetmolen (Stationsweg 118).

Volgens de RVG wordt in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen binnen de molenbiotoop geen nieuwe bebouwing danwel beplanting toegestaan, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt. Met name in een bebouwde omgeving kunnen ook andere belangen in het geding zijn waarbij zekere beperkingen ten aanzien van de windvang of de belevingswaarde niet altijd zijn uit te sluiten. Bij de herontwikkeling van de Veluwe Poort worden de belangen van deze molenbiotoop in de besluitvorming meegenomen. Zie hierover verder paragraaf 4.11.

3.3.5. Cultuur- en erfgoedbeleid 2013-2016

Cultuur en erfgoed leveren een wezenlijke bijdrage aan de Gelderse samenleving. Cultuur en Erfgoed zijn bouwstenen voor ontwikkeling en bepalen mede de identiteit van Gelderland. Deze visie ligt ten grondslag aan het beleidskader Cultuur en Erfgoed 2013-2016 dat de uitgangspunten van handelen beschrijft voor de komende vier jaar. Er wordt gewerkt vanuit de volgende kernwaarden:

- Cultuur en erfgoed dragen bij aan een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat.

- Investeren in cultuur en erfgoed is een noodzakelijke voorwaarde voor een duurzame sterke economie.

Daarmee is investeren in alle waarden van cultuur en erfgoed noodzakelijk. Hierbij blijft de intrinsieke waarde voorop staan.

3.3.6. *Beleidsuitwerking natuur en landschap*

In 2012 is de beleidsuitwerking Natuur en landschap vastgesteld. Natuur en landschap zijn het kapitaal van Gelderland. Het gaat in het nieuwe beleid niet alleen om de kwantiteit, maar meer nog om de kwaliteit. Het nieuwe beleid gaat om verbinding van natuur (afmaken van de ecologische hoofdstructuur) én het versterken van de relatie tussen mens en zijn natuurlijke omgeving. Het bevat daarom drie pijlers:

- Zorgvuldig omgaan met natuur en landschap: ontwikkelen en beheren van natuur.
- Maatschappelijke betrokkenheid: groene dialoog en benutten van kennis.
- De ambities met natuur en landschap realistisch en betaalbaar houden: tempo omhoog en meer verantwoordelijkheid bij de partners.

3.3.7. *Woonvisie Gelderland, Kwalitatief Woonprogramma 2010 - 2019*

Het Kwalitatief Woonprogramma (hierna KWP) heeft tot doel het woningaanbod zo goed mogelijk af te stemmen op de kwalitatieve woningbehoefte. Concreet betekent dit dat de ontwikkeltrajecten voor de regio De Vallei zijn gericht op het aanpakken van de belangrijkste verschillen met de uit de onderzoeken gebleken behoeften aan woningen (het referentiekader). De trajecten zijn het resultaat van de vergelijking van het referentiekader en de regionaal opgetelde woningbouwprogramma's. Het gaat hierbij om de periode 2012 tot en met 2019. Regio De Vallei bestaat uit de vijf gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen.

De provincie, de gemeenten en de woningcorporaties maken de afspraak dat in de periode 2010 – 2019 in de regio De Vallei 12.000 woningen netto worden toegevoegd. Voor de regio en de gezamenlijke gemeenten ligt hier een taak om deze opgave regionaal af te stemmen en vorm te geven. De woningcorporaties en de provincie werken actief mee aan het tot stand komen van deze verdeling.

3.3.8. *Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan*

De provincie Gelderland streeft in het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP-2) een duurzame mobiliteit na. Daarbij ondersteunt het verkeers- en vervoerssysteem een sterke economie en welvaart, terwijl het de sociale integratie stimuleert. Dit wil de provincie bereiken door een aanpak die bestaat uit vier sporen: voorkomen, beter benutten, bouwen en beprijzen (in concreto, parkeergelden). Voorkomen door ruimtelijke economische ontwikkelingen veel beter af te stemmen op de aanwezige infrastructuur en ze zoveel mogelijk te concentreren en te bundelen. Beter benutten van de bestaande wegen, fietspaden en openbaar vervoerverbindingen. Bouwen van de projecten uit het Statenakkoord en door het onderhoud van infrastructuur te combineren met het duurzaam veilig maken ervan. Hierbij start de provincie met het aanpakken van de grootste knelpunten. Beprijzen wordt op termijn ook als een mogelijkheid gezien om bereikbaarheidsproblemen aan te pakken.

3.4. *Gemeentelijk beleid*

3.4.1. *Nota Continu Cultuur Ede 2011-2014*

De gemeentelijke Cultuurnota geeft beleidskaders voor cultuur, die verder worden uitgewerkt tot een uitvoeringsagenda. In de nota wordt de richting van het cultuurbeleid van de laatste jaren verder uitgebouwd. Er is vervolgens een zevental beleidsthema's benoemd, waaronder het thema 'Stedelijke ontwikkeling'. In dit thema is benoemd dat voor de Veluwe Poort plannen zijn voor culturele voorzieningen en programmering. Doel hiervan is het versterken van de

culturele infrastructuur en bijdragen aan de economische samenwerking in het kader van regio Food Valley. Tot slot wordt het actief koppelen van vraag en aanbod opgepakt. Hieraan is behoefte vanuit het veld.

3.4.2. *Erfgoedverordening Ede 2012*

Het gemeentelijke kader voor de doorwerking in bestemmingsplannen wordt bepaald door de Erfgoedverordening. De doelstellingen zijn vergelijkbaar met de Monumentenwet, maar dan op gemeentelijk niveau (gemeentelijke monumenten). De hieraan gerelateerde wettelijke bepalingen (Wabo) zeggen eveneens iets over het gebruik en over verstoringen van het beschermd monument. Dat kunnen bijvoorbeeld gebruiksvormen zijn die onwenselijke gebouwaanpassingen met zich meebrengen of verstoringen als gevolg van onevenredig grote uitbreidingsmogelijkheden, waardoor deze uitbreidingen niet meer als ondergeschikt aan het monumentale hoofdvolume ervaren worden. Om hierop in te spelen dienen gebruiksmogelijkheden en bouwrechten rond de beschermde monumenten eveneens weloverwogen te worden gekozen en terughoudend te worden ingevuld, opdat monumentale waarden ook planologisch worden geborgd. In de Erfgoedverordening (hoofdstuk 5) zijn regels opgenomen ten aanzien van de uitvoering van archeologisch onderzoek in de gemeente. Dit wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.9 en 4.10.

3.4.3. *Nota "Erfgoed met perspectief" 2010-2015*

Met de vaststelling van het nieuwe gemeentelijke erfgoedbeleid 'Erfgoed met Perspectief' (2010) is besloten tot een bredere planologische borging van waardevolle historisch bouwkundige, historisch stedenbouwkundige en cultuurlandschappelijke elementen. Daarmee is onder andere vooruitgelopen op de sinds januari 2012 doorgevoerde wijziging van het Bro, die cultuurhistorisch onderzoek verplicht stelt. Een inventarisatie van niet wettelijk beschermde, karakteristieke gebouwde elementen en cultuurlandschappelijke elementen maakt eveneens deel uit van dit bestemmingsplan. Deze elementen en structuren dragen door hun interactie met de omliggende bebouwing of hun plek in het straatbeeld of landschap in sterke mate bij aan de aantrekkelijkheid van de omgeving. Ook is met de Erfgoednota besloten om wettelijk beschermde gemeentelijke monumenten vanwege hun belangrijke signaleringswaarde op te nemen op de verbeelding. Het aspect Cultuurhistorie wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.10.

3.4.4. *Nota "Archeologie in evenwicht" 2012*

Op 5 juli 2012 is de nota "Archeologie in Evenwicht, Archeologienota gemeente Ede 2012-2015" door de gemeenteraad vastgesteld. De nota stoelt op de Wet op de archeologische monumentenzorg (2007), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijziging heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. Met de vaststelling van de nota is besloten in ruimtelijk beleid explicieter (dan voorheen) rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden, als volwaardig belang, zodat behoud in situ (ter plaatse) in de toekomst beter (dan voorheen) geborgd wordt.

Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. De nota vormt de basis voor de archeologische regeling in dit bestemmingsplan. Voor het onderdeel Archeologie wordt verder verwezen naar paragraaf 4.9.

3.4.5. Waterplan

Het gemeentelijke beleid qua water staat beschreven in het Waterplan (2008-2012). Dit plan is een gezamenlijk product van Gemeente Ede, Waterschap Vallei & Eem, Provincie Gelderland en Waterleidingbedrijf Vitens. De belangrijkste uitgangspunten voor de omgang met water, die in het Waterplan worden beschreven zijn:

- Vasthouden, bergen, afvoeren van regenwater;
- Scheiden van vuil en schoon water;
- Vergroten van de kwaliteit van de leefomgeving.

Voor de watertoets wordt verwezen naar paragraaf 4.5.

Hemelwaterbeleid

Schoon hemelwater moet waar mogelijk in de bodem geïnfiltreerd worden conform artikel 2.7.5 van de bouwverordening en de eisen gesteld in het hemelwaterbeleid. In het hemelwaterbeleid "In de weer met neerslag" zijn de doelstellingen ten aanzien van hemelwater uit het waterplan operationeel uitgewerkt. Bij uitbreidingslocaties (>30m²) moet het afstromende hemelwater van verharde oppervlakken in de bodem van het plangebied geïnfiltreerd worden, waarbij de voorziening ingericht wordt met een bergingscapaciteit van tenminste 40mm en een ledigingstijd van 24 uur. Afkoppeling van daken gebeurt bij voorkeur via zichtbare afvoer en infiltratie en wel om de volgende redenen:

- Foutieve afkoppeling zichtbaar (voorkoming bodemvervuiling);
- Bewustwording burger;
- Verbeteren kwaliteit leefomgeving.

De voorkeursvolgorde voor een infiltratievoorziening staat uitgewerkt in het hemelwaterbeleid. De keuze voor een infiltratievoorziening, alsook de uitwerking van de benodigde bergingscapaciteit moet afgestemd worden met de gemeente Ede.

Grondwatervisie

De grondwatervisie is ook een operationele uitwerking van het waterplan van Ede. De grondwaterstand kan van nature langs de Veluweflank enorm fluctueren. Bovendien verwacht de provincie Gelderland in deze zogenaamde 'grondwaterfluctuatietoneel' in de toekomst ten gevolge van klimaatverandering een extra stijging van de grondwaterstand.

Met de grondwatervisie streeft de gemeente Ede naar balans in haar stedelijke grondwatersystemen, waarbij enerzijds grondwateroverlast wordt voorkomen en anderzijds wordt gezorgd dat zo min mogelijk grondwater van hoge kwaliteit wordt afgevoerd.

3.4.6. Handboek Groenstructuur & Groenbeleid Ede

Groen in de bebouwde omgeving heeft meerdere functies. De aanwezigheid ervan is belangrijk. Groen draagt namelijk bij aan de herkenbaarheid (esthetische waarde) van de stad en de leefbaarheid (economisch, sociaal pedagogisch waarde) van de buurt. Daarnaast herbergt groen ook een recreatieve functie, natuurfunctie, klimaatfunctie en milieufunctie. Om bovenstaande redenen vindt Gemeente Ede het wenselijk een duurzame groenstructuur na te streven, zorgvuldig met de groenstructuur om te gaan en steeds te zoeken naar de goede combinatie van functies.

Op 20 november 2003 heeft de gemeenteraad voor alle kernen van de gemeente een beleidsplan over groenstructuren vastgesteld. Het gemeentelijk beleid is gericht op het behouden van het structureel groen en de structureerende beplanting. Dit is in kaart gebracht in het groenstructuurplan. Een deel van het openbare groen is dusdanig van karakter of omvang, dat het als structureel groen is aan te merken. Het gaat hier bijvoorbeeld om parken en plantsoenen.

In het plan is een visie vastgelegd voor de kernen. De kern Ede ligt in drie zones, de Gelderse vallei aan de westzijde, de overgangszone in het middengebied en het bos en bosrandzone

(Veluwe) aan de oostzijde. Centraal voor Ede staat het versterken van deze zones in de beleving van de groenstructuur. Het versterken van de verschillende landschappelijke karakters en versterken van de groenvoorzieningen.

De kazerneterreinen zijn gelegen in de bos en bosrandzone. Kenmerkend voor deze zone als geheel zijn de bouselementen, de landgoederen, monumentale bomen en reliëf. De kwaliteit wordt bepaald door individuele woonplekken. De landschappelijke cultuurhistorie vormt hier uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen.

Aandachtspunt voor het gemeentelijk beleid is het stimuleren van de stadsecologische ontwikkeling. Dit vindt plaats door vanuit de stadsranden via de hoofdgroenstructuur en wijkstructuur de natuurlijke omgeving zo diep mogelijk in de woonomgeving beleefbaar te maken.

Ter hoogte van de kazerneterreinen wordt het wonen met een boskarakter voorgestaan. Dit komt tot uitdrukking in de plannen door de rijke en robuuste beplantingsstructuur. In het gebied liggen groene verbindingen tussen de bestaand stadsgroen en de Veluwe. Het aspect Groen wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.6. De verbindende groenstructuur op de kazerneterreinen wordt als groen bestemd en vormt een wezenlijk onderdeel van de stedelijke hoofdgroenstructuur en ecologische structuur van de stad in relatie tot de Veluwe.

3.4.7. Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP)

De hoofdlijnen van het verkeers – en vervoersbeleid binnen de gemeente Ede tot 2015 staan beschreven in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP), vastgesteld op 3 februari 2005. Het GVVP dient primair om het sectorale beleid op de verschillende aandachtsvelden van verkeer en vervoer te integreren tot een coherent beleid en daarbij prioriteiten aan te geven. Het dient als toetsingskader voor beslissingen op het gebied van verkeer en vervoer binnen de gemeente.

In het GVVP is onder meer de wegcategorisering vastgelegd. In deze categorisering worden voor dit bestemmingsplan gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen onderscheiden.

Het GVVP sluit aan bij het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen. De uitwerking hiervan vindt plaats in stedenbouwkundige visies en bestemmingsplannen. In de Structuurvisie Infrastructuur Ede-Oost (oktober 2008), het Functioneel Ontwerp en bestemmingsplan Parklaan is het tracé voor de nieuwe ontsluitingsweg voor Ede-Oost, de Parklaan vastgelegd. In deze structuurvisie is ingegaan op de wijzigingen in de huidige hoofdwegenstructuur van Ede. De ontsluitingsweg Parklaan is van belang voor de kazerneterreinen, omdat deze nieuwe weg in het noordelijke gedeelte over de kazerneterreinen gaat.

3.4.8. Fietsbeleid

Een uitwerking van het GVVP is de nota "Voorrang voor de fiets: actieprogramma fiets 2008-2011". Het actieprogramma heeft utilitaire en recreatieve fietsroutes aangewezen. Deze routes dienen te voldoen aan vier eisen van fietsvriendelijkheid, namelijk: directheid, veiligheid, comfort en samenhang.

3.4.9. Parkeerbeleidsplan

In december 2007 is het Parkeerbeleidsplan vastgesteld door de gemeenteraad van Ede. In de Nota parkeernormering gemeente Ede (maart 2011) is het uitgangspunt dat bij nieuw- en verbouwprojecten het parkeren op eigen terrein wordt opgelost. De openbare ruimte wordt dan niet belast met een toegenomen parkeerdruk. Om te kunnen bepalen hoeveel parkeerplaatsen nodig zijn bij een nieuw- of verbouwproject (parkeernorm), vindt toetsing plaats op grond van de genoemde parkeernormen in de Nota parkeernormering. Deze beleidsnota is een uitwerking van het Parkeerbeleidsplan.

3.4.10. Kadernota Economisch beleid Ede 'Economie in Ede: vitaal en veelzijdig

De gemeente Ede hanteert de nota "Economie in Ede: vitaal en veelzijdig, Kadernota Economisch Beleid Ede (december 2003)". Deze kadernota geeft het economisch beleid weer voor de korte en middellange termijn. Als ambitie is geformuleerd: voldoende en gevarieerde werkgelegenheid toegesneden op de kwaliteiten van de beroepsbevolking, evenals een aantrekkelijk aanbod van voorzieningen voor inwoners en bezoekers. Voor de oostrand van Ede worden mogelijkheden gezien voor functies als health & beauty, vrije tijd en sport en hotel. De Veluwe Poort is benoemd als multifunctionele stadswijk met ruimte voor eigenzinnige vormen van wonen, werken, recreëren en zingeving. Het is een locatie die interessant is voor ZZP-ers om te wonen en samen te werken.

Detailhandel

In de Kadernota Economisch beleid Ede is detailhandel als een van de speerpunten aangewezen. Dit is verder uitgewerkt in de Nota Detailhandel 2009 en de memo 'PDV/GDV in Ede (2011)'. Het doel van deze notitie is het geven van aanbevelingen voor nieuw op te stellen beleid voor detailhandel.

In hoofdlijnen komt de toekomstvisie van de gemeente Ede voor de detailhandel er als volgt op neer:

- Ede Centrum dient zich verder te ontwikkelen als winkelgebied voor recreatief winkelen.
- Bij de overige winkelgebieden in Ede Stad staat 'het boodschappen doen' centraal.
- Er wordt geen detailhandel toegestaan op andere plaatsen dan Ede Centrum (en de schil eromheen), Bellestein, Parkweg, Rozenplein, Stadspoort, het winkeldeel in Het Nieuwe Landgoed, winkelconcentratie Vening Meineszstraat, verschillende verspreide kleinschalige winkelstrips/winkels en de winkelgebieden in de kernen.
- Uitbreiding met nieuwe winkelgebieden, waaronder een nieuw te ontwikkelen PDV/GDV locatie in de gemeente Ede is niet aan de orde. Uitzonderingen zijn de mogelijkheden voor bouwmarkten en tuincentra.
- In het gebied Lorentzstraat is de mogelijkheid gecreëerd voor de vestiging van PDV/GDV-branches doe-het-zelf/sanitair/'in-en-om-het-huis'/keukenzaken.
- Overige grootschalige detailhandel concentreren nabij/ in het centrum voor zover fysieke omstandigheden dit toelaten.
- In Ede Stad is nog ruimte voor een (perifere) vestiging van een tuincentrum.

Voor de ontwikkeling op de Kazerneterreinen betekent dit dat vestiging van detailhandel niet wordt toegestaan.

Toerisme

In de Kadernota Economisch Beleid Ede is toerisme als een van de economische sectoren genoemd waarvoor de gemeente zich extra wil inzetten. De Nota Toerisme in Ede geeft aan hoe de gemeente dit in Ede verder wil uitbouwen.

In principe kan het toeristisch bezoek aan Ede Stad worden versterkt door meer bezoekers te trekken en de verblijfsduur te verlengen. Met het vrijkomen van de kazerneterreinen heeft de gemeente de beschikking gekregen over een groot aantal monumentale panden met bijbehorende historie. Dit biedt grote mogelijkheden voor Ede om zich cultureel te onderscheiden. Door een invulling te geven aan cultuurhistorisch waardevolle bebouwing met recreatieve bestemming kan de verblijfsduur van toeristen worden verlengd.

3.4.11. Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting

Het Integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting 2009 – 2012 (IHP) is het gemeentelijke beleidsplan waarbinnen de gemeentelijke onderwijshuisvesting en de aanverwante maatschappelijke voorzieningen worden gepland. In het kader van de herontwikkeling van Ede-Oost heeft de gemeente een ruimtelijk programma voor maatschappelijke voorzieningen opgesteld. Dit ruimtelijk programma is opgenomen in het Masterplan Ede-Oost. Dit programma voorziet in de noodzakelijke basisvoorzieningen in de nieuw te ontwikkelen wijken binnen Ede-Oost (inmiddels Veluwe Poort geheten).

De aanwezigheid van voorzieningen in een wijk op bereikbare afstand bepaalt voor een belangrijk deel het woongenot van een bewoner, of anders gezegd de beleving van de woonkwaliteit. Een gebied als Ede-oost, waar circa 4.500 woningen worden gerealiseerd en een hoog ambitieniveau voorop staat, vereist goede maatschappelijke voorzieningen. Voorzieningen die flexibel kunnen inspelen op de veranderende wensen van de doelgroepen, duurzaam exploitabel zijn en op de juiste plek zijn gesitueerd. Het gaat dan om maatschappelijke voorzieningen. Hiermee worden geen winkels en leisure bedoeld.

Onder maatschappelijke voorzieningen worden niet-commerciële voorzieningen verstaan, waarvoor de gemeente uit hoofde van het realiseren van maatschappelijke doelstellingen een verantwoordelijkheid heeft of een wettelijk centrum-gemeentefunctie vervult. Veelal gaat het om voorzieningen die met publieke middelen worden bekostigd. Voor Ede-Oost worden twee typen maatschappelijke voorzieningen onderscheiden, te weten basisvoorzieningen en plusvoorzieningen.

Basisvoorzieningen

Deze voorzieningen faciliteren het gemeentelijk beleid op de terreinen welzijn, zorg, onderwijs, cultuur en sport en bieden ruimte aan de 'dagelijkse' vraag van bewoners. Zowel jong als oud, verschillende doelgroepen, met het accent op kapitaalkrachtige mobiele gezinnen en ouderen. De basisvoorzieningen voorzien in een minimaal adequaat voorzieningenniveau voor Ede-Oost, met in enkele gevallen ook een functie voor de gehele stad Ede of de Valleiregio.

Plusvoorzieningen

De ontwikkeling van Ede-Oost biedt kansen maatschappelijke voorzieningen te realiseren die bijdragen aan de bovenregionale profilering van de stad Ede. Profilering en het creëren van een extra aantrekkelijk woon-, leef-, werk-, - en vestigingsklimaat zijn factoren die het bestaansrecht van deze voorzieningen bepalen. Beleidsmatige argumenten zijn daarbij ondergeschikt. Voor realisatie en exploitatie zijn deze voorzieningen sterk afhankelijk van ondernemers en pioniers.

In het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen is rekening gehouden met de ontwikkeling van verschillende voorzieningen. Dit betreft wijk- en buurtgebonden voorzieningen zoals scholen, maar ook stedelijke voorzieningen zoals maatschappelijke opvang. De basisvoorzieningen voor onderwijs, opvang, ontmoeting en zorg worden gebundeld in twee goed bereikbare clusters, namelijk een in de Maurits Noord en een in de Elias Beekman.

3.4.12. Woonvisie Ede 2012

In de Woonvisie Ede 2012 maakt de gemeente helder waar in de komende jaren met alle belanghebbende partijen aan wordt gewerkt. Deze woonvisie houdt rekening met de veranderingen die de afgelopen jaren in de woningmarkt zijn opgetreden. Op lokaal niveau kunnen niet alle – soms zelfs mondiale – problemen van de woningmarkt worden opgelost. Tegelijkertijd vraagt de huidige markt meer dan ooit op lokaal niveau actieve samenwerking en heldere keuzes.

De Woonvisie richt zich primair op de nieuwbouwproductie omdat daar op de korte termijn de grootste directe beïnvloeding mogelijk is. Ook spelen daar grote financiële en maatschappelijke belangen voor de gemeente, marktpartijen en de bewoners van Ede.

In de Woonvisie en de bijbehorende woningbouwprogrammering is het plan Kazerneterreinen opgenomen. Uitgangspunt van de Woonvisie is dat er in de gemeente Ede vanaf 2013 500 woningen per jaar gebouwd gaan worden (375 Ede Stad, 125 dorpen). De kwalitatieve uitwerking (type/prijscategorie woning) per project is niet in detail af te geven. Dit hangt ondermeer af van de marktomstandigheden en het verloop (realisatie) van de overige woningbouwprojecten in Ede. In de Woonvisie is aangegeven dat op gemeente Ede / Ede Stad niveau er met name in de grondgebonden sfeer gebouwd gaat worden (indicatie verhouding grondgebonden-gestapeld 80-20) en dat er een behoefte is aan een sterke differentiatie. Daarnaast is er de eerstkomende jaren veel vraag naar goedkope woningen (zowel huur als

koop). Voor de middellange en lange termijn gaat de Woonvisie uit van een extra accent op het middeldure segment. Dit is erop gericht om jongere doelgroepen te behouden voor de gemeente c.q. binnen te halen.

Op regionaal niveau maken de gemeenten en corporaties met de provincie Gelderland afspraken over woningbouw. Dit komt samen in het Kwalitatief WoonProgramma (KWP). KWP 3 is het meest recente programma. Het KWP3 heeft als doel het woningaanbod op regionaal niveau, zowel kwantitatief als kwalitatief, zo goed mogelijk af te stemmen op de behoefte en gaat uit van een woningtekort van 0% in 2020. De woningbehoefte in Gelderland is becijferd op circa 69.000 woningen (netto) voor de periode 2010-2019, voor Regio De Vallei 12.000 woningen netto. Voor Regio De Vallei wordt sterk de nadruk gelegd op het realiseren van betaalbare koop- en huurwoningen, waarbij men zich expliciet uitspreekt voor méér betaalbare huurwoningen (ambitie-indicatie is 46% netto). Tevens richt het KWP3 zich op het voldoende ontwikkelen van levensloopbestendige ('nultreden'-) woningen en is er specifiek aandacht voor onderwerpen als energie&klimaat, dak- en thuislozen en collectief particulier opdrachtgeverschap.

3.5. *Conclusie beleid*

De voorgenomen ontwikkeling van de Kazerneterreinen als woon- en werklocatie past binnen het bovengenoemde rijks -, provinciaal en gemeentelijk beleid. Met de ontwikkeling van de Kazerneterreinen wordt invulling gegeven aan de woningbehoefte binnen de gemeente als ook in de regio.

De Kazerneterreinen zullen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling van aanzicht veranderen. Met de nieuwe invulling van het gebied zal een gebied ontstaan dat zich enerzijds opent naar de kern en anderzijds het Veluwegebied en de kazerneterreinen meer toegankelijk maakt voor de Edenaar. Belangrijk hierbij is het behoud en restauratie van de monumentale en andere beeldbepalende elementen, en tevens behoud van waardevolle groenstructuren en realisatie van nieuwe groenstructuren in aansluiting op de bosrijke naturomgeving.

4. Onderzoek en randvoorwaarden

4.1. Inleiding

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan moeten relevante milieuaspecten in beeld worden gebracht. Het vaststellen van een bestemmingsplan kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, voor cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden, de waterhuishouding en andere waarden. In onderstaande paragrafen wordt op de verschillende thema's ingegaan.

4.2. Milieueffectrapport (MER)

Inleiding

Voor de totale ontwikkeling van de oostzijde van Ede is het 'Milieueffectrapport (MER) Ontwikkeling Ede-Oost en Spoorzone' opgesteld. Over dit MER heeft de Commissie m.e.r. op 20 augustus 2008 een toetsingsadvies uitgebracht. Het eindoordeel was dat het MER de essentiële informatie bevat voor de besluitvorming over de Structuurvisie Infrastructuur Ede-Oost (Plan-MER niveau). Voor toekomstige bestemmingsplannen betreffende Ede-Oost is volgens de Commissie in dit MER wel een goede basis gelegd, maar is nog nadere informatie en uitwerking nodig.

Om de gefaseerde besluitvorming te faciliteren zijn er verschillende aanvullingen gemaakt voor de betreffende plannen. Het gaat om de volgende aanvullingen:

- 1^e aanvulling: ten behoeve van het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van het ENKA-terrein;
- 2^e aanvulling: ten behoeve van het bestemmingsplan voor de aanleg van de Parklaan.

Beschouwing plangebied

Omdat in het MER, inclusief de twee aanvullingen hierop en eerdere passende beoordelingen, voldoende gedetailleerde milieu-informatie over de inrichting en effecten van de Kazerneterreinen niet aanwezig is, heeft de gemeente besloten een derde aanvulling op te stellen.

In deze derde aanvulling is naar aanleiding van het laatste advies van de commissie voor de M.e.r. (uit 2009) vooral ingegaan om de mogelijke negatieve effecten van de recreatie op het natuurgebied Veluwe te beperken. Tevens gaf de commissie in haar laatste advies aan dat er nog verschillende aspecten aandacht behoeften. Het ging om de volgende aspecten:

- woon- en leefklimaat op de kazerneterreinen met name rondom de drukke wegen;
- de uiteindelijke inpassing van cultuurhistorische waarden;
- de invloed van een gasleiding op de verkaveling in het gebied en op de herbruikbaarheid van de kazernegerbouwen die binnen de invloedssfeer ervan liggen;
- de uiteindelijke effecten op de natuurwaarden op de kazerneterreinen.

Alle bovengenoemde aspecten zullen in deze paragraaf worden behandeld.

Recreatie

In de passende beoordeling die is opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan Kazerneterreinen zijn de effecten van het bestemmingsplan op het Natura 2000 – gebied de Veluwe beoordeeld. Daaruit blijkt dat op voorhand negatieve effecten niet uit te sluiten zijn. Door het nemen van verschillende maatregelen zoals het afsluiten van verschillende gebieden voor recreatief gebruik en het geleiden van recreatiestromen, zijn de effecten niet significant.

Het laatste advies van de commissie voor de M.e.r. gaf, ten aanzien van de recreatie, aan om na te gaan welke (extra) maatregelen er mogelijk zijn om zoveel mogelijk de negatieve effecten van recreatie op het Natuurgebied Veluwe te verminderen. Het recreatieplan in samenhang met

de opzet van de groenstructuren in de wijk zijn de maatregelen die in dat licht maximaal mogelijk zijn.

Woon- en leefklimaat

Ten aanzien van het woon- en leefklimaat rondom de drukkere wegen, is van belang dat er voor 56 toekomstige woningen en één kazernegebouw een hogere grenswaarde wordt vastgesteld. Dit betekent echter wel dat de geluidsbelasting voor die woningen binnen de wettelijke aanvaardbare normen blijft. Tevens geven de verschillende aspecten in de 3e aanvulling genoegzaam aan dat het woon- en leefklimaat goed is.

Cultuurhistorie

De cultuurhistorische waarden zijn ingepast door 23 monumentale objecten in het bestemmingsplan een specifieke bouwaanduiding te geven. In de bestemmingsregel Gemengd is hier vervolgens een sloopverbod aan gekoppeld. Dit betekent dat de de monumentale en/of cultuurhistorische waarde van deze objecten planologisch beschermd zijn. De structuurvlakken, dat wil zeggen de gronden om de monumentale objecten heen, hebben een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie gekregen.

Gasleiding

De gastransportleiding voldoet in het beschouwde gebied zowel voor als na de verlegging aan de in het Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen gestelde voorwaarde dat het PR op een afstand van vier meter gemeten uit het hart van de leiding niet hoger is dan 10-6 per jaar. Door het voldoen aan de voorwaarden vanuit het Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen is er geen invloed van de gasleiding op de verkaveling in het gebied.

Natuurwaarden op de kazerneterreinen

Ten behoeve van het bestemmingsplan is gewerkt met een zogenaamde risico- en potentiekaart. Aan de hand van die kaart zijn de natuurwaarden op de kazerneterreinen verhoogd door onder andere vliegroutes van vleermuizen in tact te houden en het ontwikkelen van potentieel leefgebied voor verschillende soorten. Op die manier is gewaarborgd dat de natuurwaarden op de kazerneterreinen verhoogd wordt. Het bestemmingsplan voorziet zodoende in een positief effect op de natuurwaarden op de kazerneterreinen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande is alle milieu-informatie aanwezig om het bestemmingsplan Kazerneterreinen vast te stellen. Er zijn verder geen belemmeringen aanwezig.

4.3. Bedrijven en milieuzonering

Inleiding

Het bestemmingsplan voor de kazerneterreinen gaat een mix tussen wonen, werken en recreëren mogelijk maken. De doelstelling is om het terrein in de loop der jaren tot een woongebied om te vormen. In de tussentijd dient er zoveel mogelijk flexibiliteit te blijven bestaan voor vestiging van bedrijven, horeca 1, kantoren, hotel- en congrescentra en sportinstituten in de bebouwing die nu bestemd wordt voor 'gemengd'.

Het doel van milieuzonering is om te waarborgen dat woningen of andere gevoelige bestemmingen geen onevenredige hinder ondervinden van bedrijfsactiviteiten. Anderzijds zijn bedrijven op die manier vrij om, binnen de normen die de milieuwetgeving stelt, hun activiteiten uit te voeren. Bij milieuzonering wordt gekeken naar hinder in de vorm van geluid, gevaar, stof en geur.

In de handreiking 'bedrijven en milieuzonering' worden richtlijnen gegeven voor het planologisch inpassen van gevoelige bestemmingen en bedrijven. Onder andere een woning is een gevoelige bestemming in de zin van deze handreiking.

De handreiking kent twee soorten gebieden: rustige woonwijken en gebieden met functiemenging. Gebieden met functiemenging kenmerken zich door een combinatie van woningen en bedrijvigheid. Ook gebieden die langs de hoofdinfrastructuur liggen worden

aangemerkt als een gemengd gebied. In gebieden met functiemenging mag de richtafstand met één stap worden verminderd. De richtafstand wordt gemeten van de grens van de inrichting tot de gevel van de gevoelige functie.

Het kazerneterrein is duidelijk een gemengd gebied, waarbij wonen en bedrijvigheid zij aan zij voorkomen.

Wijzigingsbevoegdheid

Op een aantal gebouwen met de bestemming 'gemengd' komt tevens een wijzigingsbevoegdheid te rusten. Hierdoor krijgt het college de bevoegdheid om te zijner tijd een woonbestemming op die gebouwen te plaatsen. Gelet op deze potentiële wijzigingen is het dus ook van belang om de hinder tussen gemengde bestemmingen onderling te reguleren. Het is immers mogelijk dat na verloop van tijd een woonbestemming ontstaat nabij een gemengde bestemming.

Bedrijfsactiviteiten

In het plangebied zijn, op basis van de bestemming 'gemengd', verschillende bedrijfsactiviteiten mogelijk. Het gaat hier om bedrijvigheden die vallen onder categorie 1 en 2 van de handreiking 'milieuzonering'. Dit houdt in dat hiermee in een gemengd gebied een richtafstand van 10 meter tot een gevoelige bestemming is gemeoid.

Wanneer deze richtafstand wordt vertaald naar de plankaart, is de conclusie dat er in de gewenste opzet geen sprake is van hinderveroorzakende activiteiten die te dicht op woningen plaatsvinden. Wel loopt de 'hindercontour' van de gemengde bestemming op sommige plaatsen gedeeltelijk door een woonbestemming: op deze plaatsen mogen geen woongebouwen worden geplaatst. Bij het ontwikkelen van het stedenbouwkundige plan is rekening gehouden met deze gebieden.

Een tweede conclusie is dat er relatief weinig wijzigingsgebieden zijn waarbij rekening gehouden moet worden met omliggende gemengde bestemmingen. In de meeste gevallen kan de wijzigingsbevoegdheid dan ook toegepast worden zonder knelpunten vanuit milieuzonering. Op een aantal punten dient het toekomstige stedenbouwkundig plan zodanig te worden afgestemd, dat zich geen gevels/woningen binnen deze contour bevinden. Wanneer gebruik wordt gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid door het college, zal er opnieuw aandacht worden besteed aan de milieuzoneringseisen.

Sportvoorzieningen

Naast bedrijfsactiviteiten zijn in de gemengde bestemming ook sportvoorzieningen toegelaten. Deze vormen een bijzondere categorie. Sporthallen veroorzaken volgens de handreiking namelijk meer hinder dan bedrijvigheden. De afstand tot woningen en andere gevoelige bestemmingen dient dan ook groter te zijn.

Het is niet zo dat iedere sportactiviteit een dergelijke beperking opwerpt. In de bestemmingsplanregels is daarom bepaald dat sportvoorzieningen slechts zijn toegestaan, indien dat geen strijd met de uitgangspunten van milieuzonering oplevert. Op die manier vindt er maatwerk plaats bij de allocatie van dergelijke initiatieven.

In de praktijk wordt de sportbestemming ingevuld door kleinschalige voorzieningen die weinig hinder veroorzaken. Er bestaan geen plannen om nieuwe voorzieningen aan te leggen of te bouwen. Op termijn is er ter plaatse woningbouw gepland. Deze omstandigheden geven te meer aanleiding voor de constatering dat de sportbestemming zich verhoudt met de uitgangspunten van milieuzonering.

Evenementen

Er zijn vier bestaande gebouwen in het plangebied aangewezen, waar tevens evenementen georganiseerd kunnen gaan worden (aanduiding sgd – ev). Het betreft kleinschalige evenementen, die alleen inpandig plaatsvinden. Gelet op het karakter van dit soort activiteiten,

sluit dit het meest aan bij de categorie 'evenementhallen' uit de handreiking. Hieraan is een richtafstand van 30 meter in verband met geluid verbonden.

Op dit moment bevinden zich geen gevoelige bestemmingen in de directe omgeving van de betreffende panden. Ze kunnen dan ook zonder meer voor deze activiteiten gebruikt worden. Wel bevinden zich binnen de zones van 30 meter een aantal wijzigingsgebieden. Op termijn wordt hier woningbouw voorzien, op minimaal 10 meter van de gebouwen.

Het kazerneterrein is zoals gezegd een gemengd gebied, in die zin, dat wonen en bedrijvigheid naast elkaar plaatsvinden. In een gemengd gebied geldt dat de richtafstand voor geluid met één stap kan worden verminderd, aangezien er via andere bronnen al achtergrondgeluid wordt geproduceerd. Evenals dat geldt voor bedrijfsactiviteiten, kan een evenementenhal van categorie 2 dus ook op 10 meter van een gevoelige bestemming aanwezig zijn. Wel dient er aandacht te worden besteed aan de afwikkeling van de verkeersstromen en parkeerbehoefte. Dit aandachtspunt dient bij uitvoering van de wijzigingsbevoegdheid meegenomen te worden.

Conclusie

De bedrijven, die onder milieucategorie 1 en 2 vallen, passen in het plangebied. Er is geen sprake van onacceptabele hinder ten aanzien van gevoelige bestemmingen. Dit geldt evenzeer voor het toestaan van kleinschalige bedrijvigheid aan huis en de aangewezen evenementenhallen. Gebieden waarvoor wijzigingsbevoegdheden in het plan zijn opgenomen, creëren ook bij toepassing van die bevoegdheid geen knelpunt in het kader van de milieuzonering.

Voor sportvoorzieningen is een aparte regeling opgenomen. Sportvoorzieningen vormen een dusdanig beperkt onderdeel van de invulling van het plangebied, dat maatwerk zo nodig toereikend zal zijn. In beginsel wordt er echter vanuit gegaan dat de bestaande, kleinschalige sportvoorziening behouden blijft. Deze veroorzaakt geen ongeoorloofde hinder.

4.4. Bodem

Bodem

Op het terrein zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken beslaan de gehele oppervlakte van het terrein. Uit de onderzoeken blijkt dat de bodem op de terreinen voor het grootste deel geschikt is voor woondoeleinden. Alleen op de Elias Beeckmankazerne is slechts sprake van een geval van niet ernstige bodemverontreiniging. Defensie heeft de verontreiniging in het kader van de overdracht gesaneerd. Op basis hiervan kan gesteld worden dat de bodemkwaliteit geschikt is voor het beoogde gebruik.

Explosieven

Bij de koop van de terreinen is met Defensie afgesproken dat de terreinen vrij van explosieven worden opgeleverd. Een garantie dat het terrein 100% vrij is van explosieven kan echter niet worden gegeven, omdat:

- Infrastructuur die is aangelegd na de tweede wereldoorlog verstorend werkt op de detectieapparatuur.
- Ondergrondse kabels en leidingen verstorend werken op de detectieapparatuur
- Verdachte locaties niet bereikbaar zijn door de aanwezigheid van gebouwen die na WO2 zijn gebouwd.
- Kleine objecten moeilijker detecteerbaar zijn dan grote elementen doordat deze een kleiner magnetisch veld hebben.

Er is een historisch vooronderzoek uitgevoerd om te bepalen of er gebieden zijn aan te wijzen die een verhoogde kans hebben op het aantreffen van conventionele explosieven. Uit het vooronderzoek blijkt dat er verdachte gebieden zijn aan te wijzen die in aanmerking komen voor een vervolgonderzoek. Niet verdachte gebieden worden niet nader onderzocht. Dit vervolgonderzoek bestaat uit een detectieonderzoek waarbij met detectie apparatuur onderzocht wordt of er daadwerkelijk explosieven aanwezig zijn. Een dergelijk detectieonderzoek wordt echter beperkt door de bovengenoemde vier aspecten.

Een door de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) op 22 februari 2010 uitgevoerde proefdetectie bevestigt dit. De EOD acht het niet zinvol de verdachte gebieden op voorhand te gaan onderzoeken omdat er dan maar voor een zeer beperkt deel (naar schatting 30%) een betrouwbare uitspraak gedaan kan worden.

De aanwezigheid van explosieven staat de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg. In het kader van de uitvoering van de werkzaamheden bij sloop of nieuwbouw wordt nader onderzoek gedaan naar mogelijke explosieven. Indien nodig worden maatregelen getroffen om het gebied vrij te maken van de mogelijke aanwezige explosieven.

4.5. Water

De Watertoets is een hulpmiddel om bij het maken van plannen op een goede wijze met water om te gaan. Doel van de watertoets is het waterbelang op een evenwichtige en transparante wijze in ruimtelijke plannen mee te nemen. Deze watertoets is eigenlijk geen toets, maar een proces waarin waterbeheerders en planners met elkaar zoeken naar de beste wijze om met water rekening te houden in ruimtelijke plannen. Hierbij gaat het uiteindelijk om het voorkomen van problemen en het grijpen van kansen voor water én voor andere functies. Het beleid ten aanzien van water is verwoord in hoofdstuk 3. Hieronder komt de voor het plangebied relevante situatie aan de orde.

Bestaande situatie

Riolering

In de huidige situatie is het terrein bebouwd met Kazernes en bijgebouwen. Het plangebied is ongeveer 106 hectare groot, hiervan is ca. 67 hectare verhard, gerioleerd gebied. Geschat wordt dat het gerioleerde gebied voor 40% bestaat uit een gemengd systeem, 12% heeft een gescheiden stelsel waar hemelwater infiltreert en 48% van het verharde gebied heeft een gescheiden riolering waar het hemelwater via regenwaterafvoer naar waterbassins toestroomt. Deze bassins dienen (deels) voor hergebruik van hemelwater, o.a. als blusvoorzieningen.

Het huidige rioolsysteem van de kazerneterreinen is verdeeld in vier deelgebieden en sluit nu via vijf aansluitpunten aan op het gemengde rioolsysteem van Ede. Van deze aansluitingen werkt één aansluiting via een pompemaal, de overige punten werken onder vrijverval. Daarnaast is er één aansluitpunt waar een deel van het RWA systeem overstort op het gemengde stelsel van Ede.

Op het Noordplein aan de noordzijde van het station Ede-Wageningen ligt nu een waterberging voor het afstromende water van ondermeer de stationsweg, het station en vanuit de riolering van het kazerneterrein. Het parkeerterrein heeft een grootte van ong. 6000 m², hierop kan ongeveer 900m³ gemengd afval- en hemelwater staan bij hevige neerslag of storing.

Maaiveldhoogte

De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van circa 21 m +NAP in het westelijk deel tot 45 m +NAP in het oostelijk deel van het plangebied. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in het zuidelijke deel van de Kazerneterreinen en het noordelijke deel. Het zuidelijk deel loopt van Oost naar West af van circa 35 m +NAP tot 25 m +NAP. Het noordelijk deel loopt van West naar Oost af van circa 45 m +NAP tot 35 m +NAP.

Bodemopbouw

Het plangebied is gelegen ten westen van een stuwwal. Het watervoerende pakket is circa 30 m dik en bestaat voornamelijk uit fijn tot grof zand. Onder het watervoerende pakket bevindt zich een slecht doorlatende kleilaag. Onduidelijk is of ter plaatse van de Kazerneterreinen een scheidende laag aanwezig is. De bodem in het plangebied bestaat uit matig fijn tot matig grof zand. In de sonderingen tot 15 m-mv zijn geen storende lagen aangetroffen. De onverzadigde doorlatendheid van de bodem is goed tot zeer goed.

Grondwaterstanden

De grondwaterstanden variëren van NAP 16,47 m in het oosten (hoge deel) tot NAP 13,60 m in het zuidwesten (laagste deel). Gemiddeld liggen de grondwaterstanden 25 m-mv in het hoge deel tot 8 m-mv in het laagste deel van het plangebied. Het plangebied ligt niet in de grondwaterfluctuatietoneel. Volgens de wateratlas van Gelderland ligt het plangebied in de zone waar volgens de klimaatveranderingen de grondwaterstand met meer dan 0,50 m stijgt.

Oppervlaktewater

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied komen geen watergangen voor van het waterschap.

Toekomstige situatie

Voor de ontwikkeling van de kazerneterreinen gelden de volgende uitgangspunten:

- Alleen het vuilwater wordt aangesloten op het bestaande stelsel van Ede;
- Het hemelwater van het plangebied wordt geborgen en geïnfiltreerd binnen het plangebied;
- De rioolwaterzuivering heeft voldoende capaciteit om al het vuilwater van het plangebied te zuiveren.

Waterberging

Het afstromende hemelwater van het verharde oppervlak in het plangebied wordt binnen het plangebied opgevangen en geïnfiltreerd. Ook het bestaand verhard oppervlak dat behouden blijft en nu aangesloten is op een gemengd stelsel wordt afgekoppeld. Hiervoor worden de volgende voorzieningen gebruikt:

- groene vijvers;
- infiltratierielen in combinatie met zakputten.

Voor de dimensionering van de infiltratievoorzieningen worden de volgende uitgangspunten gebruikt:

- berging van 40 mm (statisch);
- check infiltratievoorzieningen met T10+10% en T100+10% rekening houdend met doorlatendheid bodem (dynamisch).

In de deelgebieden Maurits Noord en Maurits Zuid zal een groot deel van de berging van water in groene vijvers gerealiseerd worden. In de deelgebieden Elias Beeckman en Simon Stevin zal een groot deel van de waterberging in infiltratierielen en zakputten gerealiseerd worden.

Vanuit het plangebied zijn vooralsnog geen afvoermogelijkheden richting oppervlaktewater buiten het plangebied aanwezig. Er vindt daarom geen afvoer van overtollig hemelwater plaats vanuit het plangebied.

Vuilwater

Het vuilwater van het plangebied wordt via de bestaande aansluitpunten afgevoerd naar het rioolstelsel van Ede. Binnen het plangebied wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van het bestaande rioolstelsel. Het bestaande rioolstelsel is hiervoor gereinigd en geïnspecteerd.

De huidige bovengrondse berging vanuit het gemengde stelsel van Ede op de parkeerplaats in het deelgebied Noordplein wordt gerealiseerd door middel van een ondergronds bergbezinkbassin in dit deelgebied. Bij de bepaling van de grootte van dit bassin wordt afkoppeling van de bestaande verharding op de Kazerneterreinen meegenomen.

Grondwater

Bij de infiltratie van het regenwater wordt er rekening mee gehouden, dat dit geen grondwateroverlast in de bestaande kern van Ede met zich meebrengt.

Een aandachtspunt is de te realiseren onderdoorgang onder het spoor. Hier is de grondwaterstand ten opzichte van het maaiveld vrij hoog. Bij de verdere uitwerking van het plan zal hier in detail naar gekeken worden.

In het kader van de watertoets heeft op 18 februari overleg plaatsgevonden tussen waterschap Vallei & Eem en de gemeente Ede. Het door het waterschap geleverde advies is verwoord in een brief van het waterschap van 9 maart 2010 met kenmerk 138511. Verder is het waterschap bij de workshop op 11 januari 2012 aanwezig geweest over de waterhuishoudkundige invulling van het gebied. De uitgangspunten van het waterschap worden meegenomen in de planontwikkeling en zijn in de waterparagraaf verwerkt. Er zijn geen belemmeringen voor de ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in het plangebied.

4.6. Groen

De landschappelijke waarde op de kazerneterreinen is groot. De waarden worden in het bijzonder gevormd door de aanwezige natuurlijke en culturele (steilranden) hoogteverschillen en de hoeveelheid aan beplanting, inheems in aansluiting op de Veluwe en parkachtig uitheemse soorten rondom de monumentale bebouwing.

Bestaande waardevolle groenelementen van enige omvang en groenelementen met ecologische waarden zijn zoveel mogelijk geïntegreerd in de nieuwe groenstructuur. De nieuwe groenstructuur is hoofdzakelijk oostwest gericht en verbindt groengebieden in de bestaande stad met de Veluwe. Dit heeft een hoge recreatieve waarde en een hoogwaardig potentiële ecologische verbindende functie. De groenstructuren worden onderling op diverse plaatsen door de nieuwe woonwijken heen verbonden zodat een aaneengesloten groen netwerk ontstaat. Op deze manier draagt groen sterk bij aan de veluwebeleving binnen de nieuwe wijkdelen, veluwebeleving vanuit elke straat is uitgangspunt bij verdere ontwikkeling. De voormalige tuinrichting binnen de monumentale bebouwing biedt inspiratie voor toekomstige inrichting van de openbare ruimte en het groen.

De oostwest gerichte groenstructuren vormen de nieuwe groene uitloopgebieden van de wijk. De gebieden worden ingericht aansluitend aan de aangrenzende veluwekarakteristiek, Het bestaande bosgebied tussen de Maurits Zuid en Noord wordt omgevormd tot parkbos. De vier rijige beukenlanen op de Elias Beeckman, waaronder de Sysseltselaan zijn cultureelhistorisch waardevol en worden opgenomen in de nieuwe groenstructuur. Binnen de parken komt ruimte voor intensieve en extensieve recreatie, voor ontspanning en natuurbeleving en wordt ruimte geboden aan en ingericht voor de jeugd om te spelen. In het beeldkwaliteitplan Kazerneterreinen, onderdeel van dit bestemmingsplan, wordt de beoogde kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte en de groenstructuur nader beschreven. Dit plan biedt samen met het ontwikkelingsplan kazerneterreinen het toetsingkader voor de verdere inrichting van de terreinen.

Ten behoeve van een zorgvuldige inpassing in de nieuwe situatie zijn bomen, bosvakken en steilranden opgenomen in de landschappelijke waardekaart.

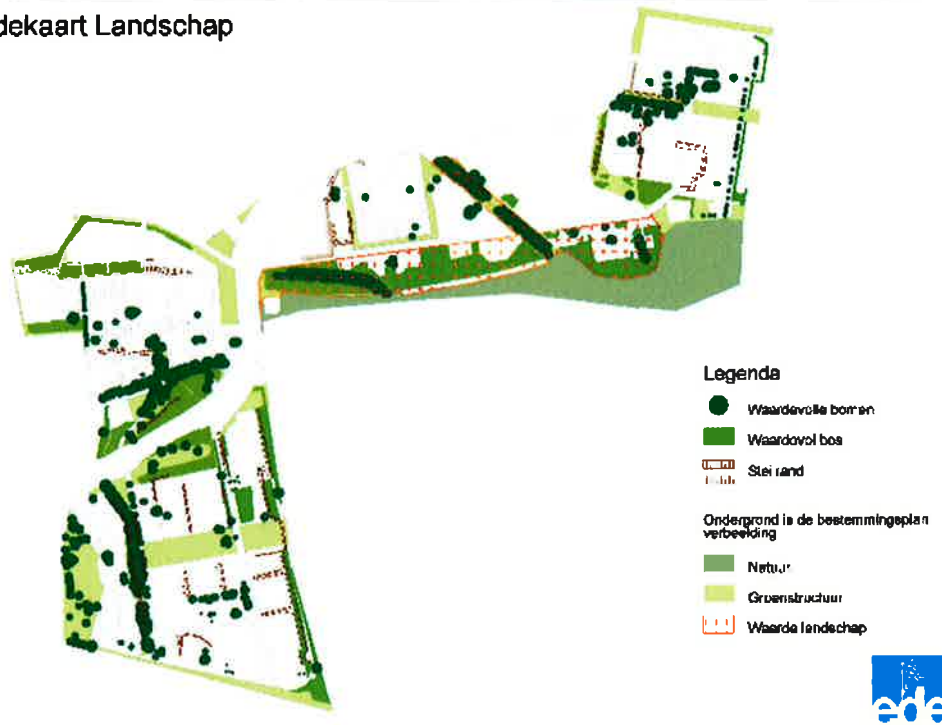
Waardekaart groenstructuur

Waardevolle bomen, bosgebieden en steilranden zijn opgenomen op de waardekaart landschap. Deze waardekaart is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Alle bomen op de kazerneterreinen zijn hiervoor geïnventariseerd. De kaart biedt inspiratie en houvast voor nieuwe ontwikkelingen op de terreinen waarbij het uitgangspunt is dat bestaande waarden in de nieuwe situatie duurzaam worden geïntegreerd. In de planregels van het bestemmingsplan zijn nadere eisen opgenomen die burgemeester en wethouders kunnen stellen. Het gaat dan om nadere eisen die aan de plaats en afmeting van bebouwing kunnen worden gesteld, ten behoeve van de bescherming van de groenstructuur en -elementen. Maar ook ter bescherming van de landschappelijke, cultureelhistorische en/of natuurlijke waarden van het gebied. Dergelijke eisen zijn ook opgenomen in de wijziging- en uitwerkingsregels bij de betreffende bestemming voor de gronden waar nieuwbouw van woningen plaatsvindt.

Aan de hand van de waardekaart kunnen deze waarden worden meegewogen. Voor de groenstructuren die bijzonder waardevol zijn, is de dubbelbestemming Waarde -Landschap

opgenomen. Voor de volledigheid zijn deze groenstructuren op de Waardekaart groenstructuur opgenomen. Zie hiervoor onderstaande afbeelding.

Waardekaart Landschap

Afbeelding 11: Waardekaart Landschap

Natuur- en boscompensatie

Uit het Streekplan van de Provincie Gelderland vloeit voort dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het vastleggen van het natuur- en/of bosverlies en de natuur- en/of boscompensatie in bestemmingsplannen en privaatrechtelijke overeenkomsten. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan met natuur of bosverlies moet gelijktijdig de natuur- en boscompensatie te hebben geregeld. Met de Provincie Gelderland worden afspraken gemaakt op welke wijze de boscompensatie plaatsvindt en op welke locatie. Voor de vaststelling van het bestemmingsplan wordt hierover duidelijkheid verschaft.

4.7. Ecologie

4.7.1. Flora- en Faunawet

Inleiding

Om de mogelijke negatieve effecten van de plannen voor de Veluwe Poort op de natuur te kunnen inschatten, is onder andere een actueel beeld nodig van de verspreiding van beschermde soorten op grond van natuurwetgeving. Hiertoe zijn vanaf het begin van de planvorming inventarisaties uitgevoerd door bureau Natuurbalans - Limes Divergens.

Natuurwetgeving

De belangrijkste wet voor de bescherming van soorten in Nederland is de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat schadelijke effecten op beschermde soorten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan: het "nee, tenzij"-principe. Onder bepaalde voorwaarden kan een

onthefing¹ worden verkregen ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Onderzoeken

De veldinventarisaties waren in principe gericht op soort(groep)en die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet. Daarnaast zijn van een aantal soortgroepen aanvullende rodelijstsoorten gekarteerd. Aangezien het studiegebied direct grenst aan het Natura 2000-gebied Veluwe en uitstralingseffecten verwacht werden, zijn de Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten in de gehele veldinventarisatie als aandachtsoort meegenomen.

Achtereenvolgens zijn in 2006 (Brouwer et al., 2007), 2008 (Brouwer et al., 2008) en 2012 (Brouwer et al., 2012b) inventarisaties uitgevoerd. Het onderzoek uit 2006 betrof een eerste inventarisatie van flora, amfibieën, reptielen, broedvogels, vleermuizen, grote zoogdieren, libellen, dagvlinders en overige insecten. Uit dit onderzoek bleek het voorkomen van de streng beschermde soorten zandhagedis en hazelworm in de overgangszone van het plangebied met de Ginkelsche heide en de Syssel. Bovendien vermoedde men dat het mogelijk was dat in de gebouwen op de kazerneterreinen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig waren. Om het voorgenomen project in lijn te brengen met de bepaling in de Flora- en faunawet werd in 2008 een nieuw onderzoek uitgevoerd naar betreffende soorten. Hieruit volgde dat er voor de soorten hazelworm, zandhagedis en de gewone dwergvleermuis een ontheffing moest worden aangevraagd. Inmiddels is voor de gewone dwergvleermuis een ontheffing verkregen (Min. v. EL&I, 2011a). Voor deze soort werd bovendien een ecologisch werkprotocol opgesteld in verband met sloop van de gebouwen (Brouwer, 2011a). De ontheffingen werden aangevraagd op basis van een activiteitenplan (Brouwer, 2011c)

Naar aanleiding van aangepaste wetgeving² werd in 2011 een onderzoek verricht naar het voorkomen van Huismus en Gierzwaluw (Brouwer, 2011b) waarvan de vaste verblijfplaatsen eerder niet jaarrond waren beschermd. Uit dit onderzoek bleek dat de Gierzwaluw op een aantal plaatsen op de kazerneterreinen voorkwam. Ook voor deze soort werd een ontheffing aangevraagd en verkregen (Min. van EL&I, 2012) en werd een werkprotocol opgesteld en mitigerende maatregelen getroffen. Dit gebeurde door het ophangen van een aantal nestkasten in de buurt van de te slopen gebouwen. De nestkasten werden reeds in 2012 door gierzwaluwen gebruikt.

Voor de zandhagedis en de hazelworm is nog geen ontheffing aangevraagd. Voor beide soorten wordt momenteel gewerkt aan een mitigatieplan (Brouwer, 2012a) dat ter goedkeuring aan de Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I zal worden voorgelegd.

Omdat het laatste veldonderzoek, dat van 2008 dateert, inmiddels verouderd is³, wordt in 2012 een actualisatie daarvan uitgevoerd (Brouwer, 2012b).

Voor alle andere soorten werd en wordt gewerkt conform de zorgplicht uit de Flora- en faunawet. Om hier concreet handen en voeten aan te geven werd een risico-en potentiekaart gemaakt (Gem. Ede, 2011; zie afbeelding 12). Hierin wordt beschreven hoe de werkzaamheden zo uitgevoerd kunnen worden dat de "bestaande en waardevolle elementen effectief ingezet kunnen worden bij de uitwerking van de stedenbouwkundige opgave". Het document dient met name twee doelen:

1. het in kaart brengen van risicogebieden waar uitbreiding of nieuwe vestiging van beschermde soorten kan plaatsvinden;
2. het in kaart brengen van actuele natuurwaarden en potenties voor natuurontwikkeling.

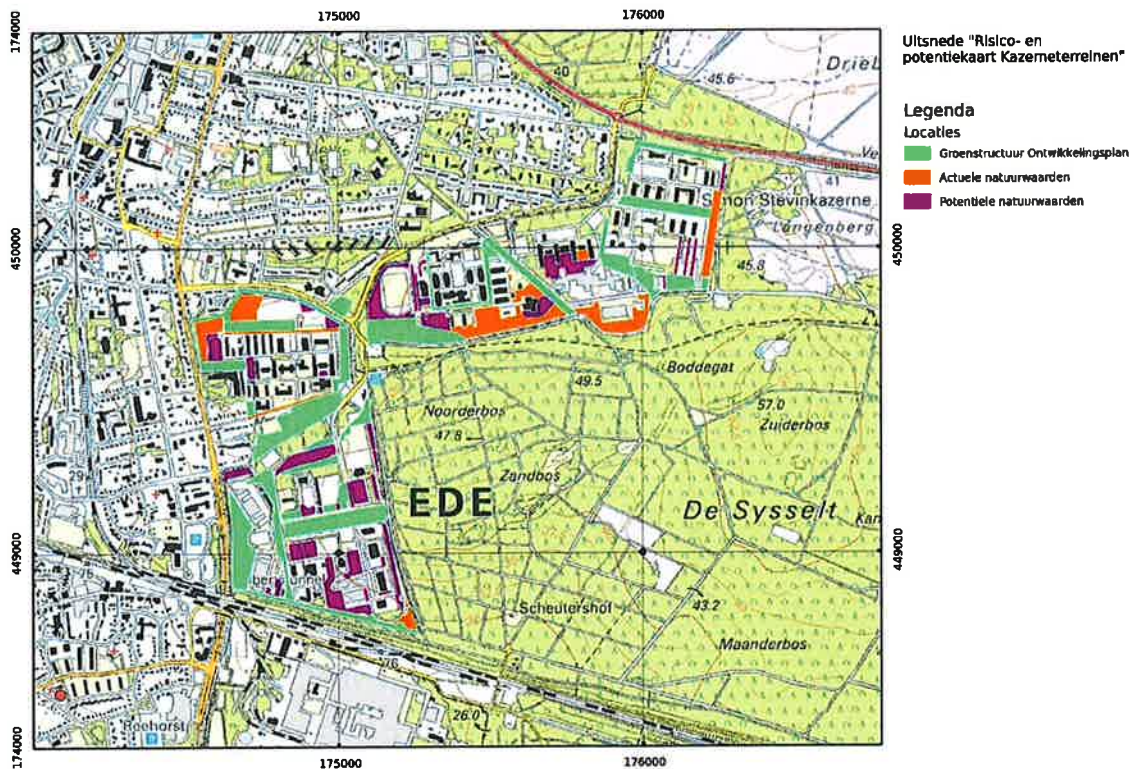
De potenties van het gebied worden bijvoorbeeld gebruikt bij het optimaal inrichten van (weg)bermen of andere lijnvormige structuren.

¹ Veelal betreft het tegenwoordig een zogenaamde "positieve afwijzing" omdat voor, met name bijlage 4 soorten van de Habitatrichtlijn, in veel gevallen geen ontheffing verkregen kan worden bij het ontbreken van een groot maatschappelijk belang.

² Flora- en faunawet.

³ Onderzoek van met name "tabel 3 soorten (Flora- en faunawet)" en bijlage 4 soorten van de Habitatrichtlijn mogen vaak niet ouder zijn dan drie jaar.

Om de risico's van uitbreiding van strikt te beschermen soorten binnen het plangebied te voorkomen werd, bijvoorbeeld voor de das, een dassenkerend raster geplaatst om te voorkomen dat deze soort zich op de kazerneterreinen zal gaan vestigen. Uitbreiding van de zandhagedis binnen het plangebied werd tegengegaan door nieuwe, potentieel geschikte locaties dicht te storten met fijn gebroken puin afkomstig van de gesloopte gebouwen.

Afbeelding 12: Uitsnede 'Risico- en potentiekaart Kazerneterreinen

LITERATUUR

- Brouwer, T., B. Crombaghs, P. van Hoof & R. Aukema, 2007. Flora- en faunaonderzoek Ede-Oost. Natuuronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Brouwer, T. & D. Heijkers, 2008. Natuurtoets kazerneterreinen Ede-Oost 2008; Veldonderzoek reptielen en vleermuizen en analyse ten behoeve van toetsing aan Flora- en faunawet. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Brouwer, 2011a. Ecologisch werkprotocol slopen gebouwen. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Brouwer, 2011b. Resultaten onderzoek naar huismus en gierzwaluw op kazerneterreinen Ede. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 2011a. Ontheffing FF/75C/2011/0239.afw.kg.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 2012. Ontheffing FF/75C/2012/0030.afw.jdj.
- Brouwer, T., 2011c. Ontwikkeling kazerneterreinen Veluwe Poort – sloop gebouwen. Toetsing in het kader van de natuurwetgeving. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Gemeente Ede, 2011. Risico- en potentiekaart Kazerneterreinen. Ede.
- Brouwer, 2012a. in prep.
- Brouwer, 2012b. in prep.

4.7.2. Natuurbeschermingswet

In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de verplichtingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn voor gebiedsbescherming geïmplementeerd. De verplichtingen voor soortbescherming zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet 1998 normeert de bescherming van Natura 2000-gebieden, die ten uitvoering van de bovengenoemde Europese richtlijnen zijn of worden aangewezen. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden, met als doel de waardevolle en gevarieerde Europese natuur te behouden. De Natura 2000-gebieden in Nederland worden op dit moment aangewezen.

Het plangebied grenst aan zuidzijde aan het genoemde Natura 2000-gebied Veluwe en maakt daar voor een heel klein gedeelte (anderhalf hectare) deel uit. De Natuurbeschermingswet 1998 beschermt de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Voor plannen (waaronder bestemmingsplannen) is de wettelijke norm beschreven in artikel 19j:

Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat...de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen...rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied.

Bepalend voor de toelaatbaarheid van een bestemmingsplan is daarom of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt voor enig Natura 2000-gebied tot een verslechtering van, of een significant verstoring effect op, de instandhoudingsdoelen kan leiden. Onder instandhoudingsdoelen worden de voor het desbetreffende gebied kwalificerende habitattypen en soorten bedoeld. Kan uit een natuuronderzoek niet de conclusie worden getrokken dat met wetenschappelijke zekerheid significante effecten op voorhand uitgesloten kunnen worden, dan is een passende beoordeling vereist.

Uit de passende beoordeling blijkt dat er op voorhand niet uitgesloten kan worden, dat er negatieve effecten op het Natuurgebied Veluwe optreden. Deze effecten zullen echter niet significant zijn, omdat er verschillende mitigerende maatregelen getroffen worden. De passende beoordeling beschrijft dat de maatregelen vooral gericht zijn op het afsluiten van gebieden voor recreatief gebruik en het geleiden van recreatiestromen.

De passende beoordeling geeft aan dat er geen significante effecten optreden op het Natuurgebied Veluwe. Zodoende is het bestemmingsplan vanuit de Natuurbeschermingswet uitvoerbaar en wordt tevens voldaan aan artikel 19j van de Natuurbeschermingswet.

4.8. Ecologische Hoofdstructuur

Naast Natura 2000 kunnen gebieden ook onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Onderscheid wordt gemaakt tussen:

- EHS-natuur: bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden;
- EHS-verweving: gebieden met andere bestemming dan natuur, maar met hoge natuurwaarden;
- ecologische verbindingzones: verbindingen bewerkstelligen tussen EHS onderdelen.

De EHS-natuur bestaat uit bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Landgoederen, landbouwgebieden met natuurwaarden en landbouwgebieden met een hoge dichtheid aan bos- en landschapselementen maken onderdeel uit van de EHS-verweving. Ecologische verbindingzones vormen de verbindingen tussen EHS-natuur en EHS-verweving.

Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het ruimtelijke beleid, vastgelegd in de provinciale Streekplannen, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Nieuwe plannen,

projecten of handelingen binnen de begrensde EHS zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Beschouwing plangebied

De ontwikkelingen op de kazerneterrein liggen buiten de begrenzing van de EHS. De parkeerplaatsen in de Sysself, namelijk de P-Veluwe Nieuwe Kazernelaan en aan de Doctor Hartogsweg liggen wel in de EHS (zie voor de locatie en beschrijving van deze parkeerplaatsen de Passende Beoordeling die als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd).

De parkeerplaats aan de Doctor Hartogsweg wordt opgeheven, evenals de spoorwegovergang. De parkeerplaats wordt schoon opgeleverd. Hierdoor ontstaat een ontwikkelingsruimte voor de EHS van circa 20 bij 30 meter. De parkeerplaats nieuwe Kazernelaan wordt verplaatst om de ontsluiting naar de Parklaan korter te maken. De nieuwe locatie ligt buiten de EHS begrenzing. De oude parkeerplaats wordt schoon opgeleverd en weer opnieuw ingericht/ ontwikkeld. Hierdoor ontstaat er een ontwikkelingsruimte voor de EHS van circa 40 bij 125 meter.

Door het verplaatsen en saneren van de parkeerplaatsen ontstaat er ruimte in de EHS om natuurwaarden te ontwikkelen. Mogelijk is er enige verstoring door de opruimwerkzaamheden. Aangezien het gebied al druk bezocht wordt door recreanten zal dit geen blijvend negatief hebben. De effecten op de EHS op lange termijn zijn positief, er is geen sprake van een negatief effect door de ontwikkelingen op de kazerneterreinen.

Conclusie

De kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS worden niet significant aangetast. De effecten zijn zelfs positief door de extra ontwikkelingsruimte. Aangezien het beleid ten aanzien van de EHS van de provincie Gelderland geen bepalingen met betrekking tot externe werking kent, is verdere toetsing in de vorm van een "nee, tenzij-toets" niet aan de orde. Het beleid ten aanzien van de EHS van de provincie Gelderland staat de uitvoerbaarheid van de ontwikkelingen op de kazerneterreinen niet in de weg.

4.9. Archeologie

Voor het plangebied relevante bekende en te verwachten archeologische waarden zijn in het kader van dit bestemmingsplan door middel van een verkennend archeologisch onderzoek nader in beeld gebracht.⁴

Dit vooronderzoek bestond uit een archeologische begeleiding van de sloop van een aantal panden verspreid over de Simon Stevinkazerne, Elias Beeckmankazerne en Prins Mauritskazerne. Op de locaties waar de begeleiding heeft plaatsgevonden, zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van intacte archeologische resten. De bodem ter plaatse van de gesloopte bebouwing is tot (ver) in het archeologische niveau verstoord. Aangenomen wordt, dat deze situatie op de plek van de bestaande bebouwing hetzelfde is.

Aanvullend op de archeologische sloopbegeleiding zijn verspreid over het plangebied 114 grondboringen verricht. Het doel daarvan was de bodemkundige gesteldheid in onbebouwde zones vast te stellen. Gedeeltelijke intacte bodemprofielen, waarin zich nog archeologische resten kunnen bevinden, zijn in de randzones van de kazerneterreinen aangetroffen en in het centrale deel van de Prins Mauritskazerne (figuur 1a en b). In deze zones wordt rekening gehouden met een hoge trefkans op archeologische resten. Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in de bodem dient deze hoge archeologische verwachting nader te worden onderzocht.

In de centrale zone met een hoge archeologische verwachting op de Prins Mauritskazerne, ter hoogte van een zgn. 'droogdal', zijn in de boringen archeologische resten aangetroffen. Deze

⁴ Flokstra, L.M., H.J. Hesselting & E.H.L.D. Norde, 2012: Plangebied Kazerneterreinen, Gemeente Ede, Een archeologische begeleiding (conform protocol proefsleuven), RAAP-rapport 2611, RAAP Archeologisch Adviesbureau bv, Weesp (eindversie, 19 september 2012).

vondsten wijzen op een vindplaats uit de periode IJzertijd tot en met Middeleeuwen. De precieze aard van de vindplaats is nog onzeker en zal eveneens verder moeten worden onderzocht. Hetzelfde geldt voor de tijdens het veldwerk in de zuidelijke bosrand van de Beekman- en Stevinkazerne waargenomen schuttersputten.

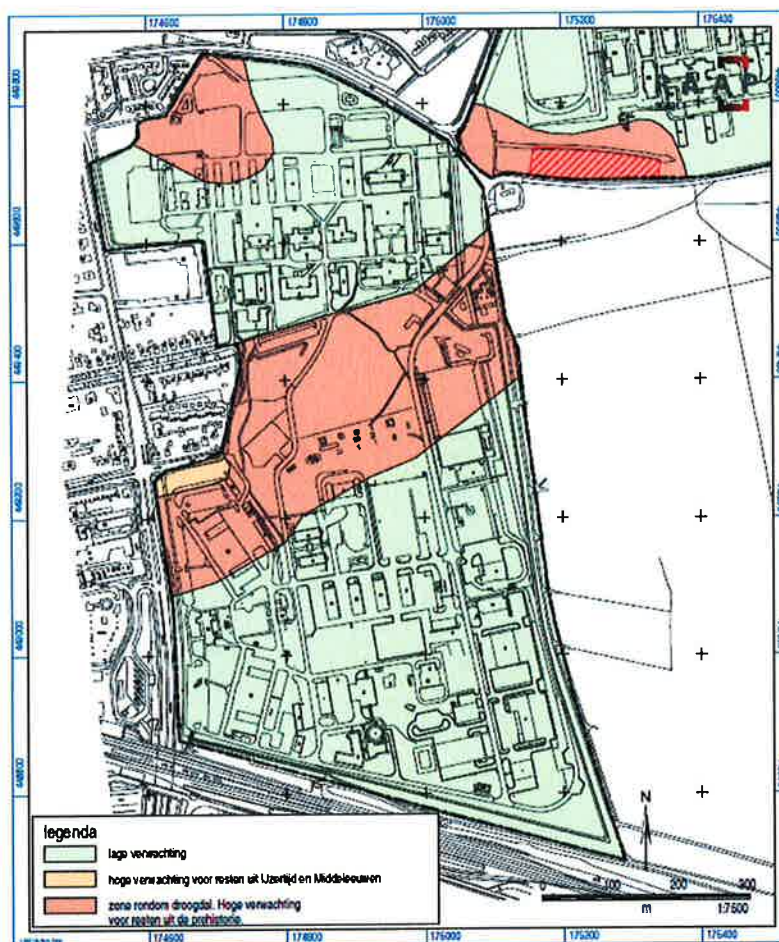
Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Het onderhavige bestemmingsplan is gebaseerd op het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen. De ontwikkelingen die in dit plan zijn voorzien, kunnen graafwerkzaamheden met zich meebrengen die dieper reiken dan het niveau waarop archeologische resten zich (kunnen) manifesteren (vanaf 20-25 cm beneden maaiveld). Of de ontwikkelingen op de kazerneterreinen verenigbaar zijn met behoud van eventuele archeologische resten in de grond moet nog worden gezien.

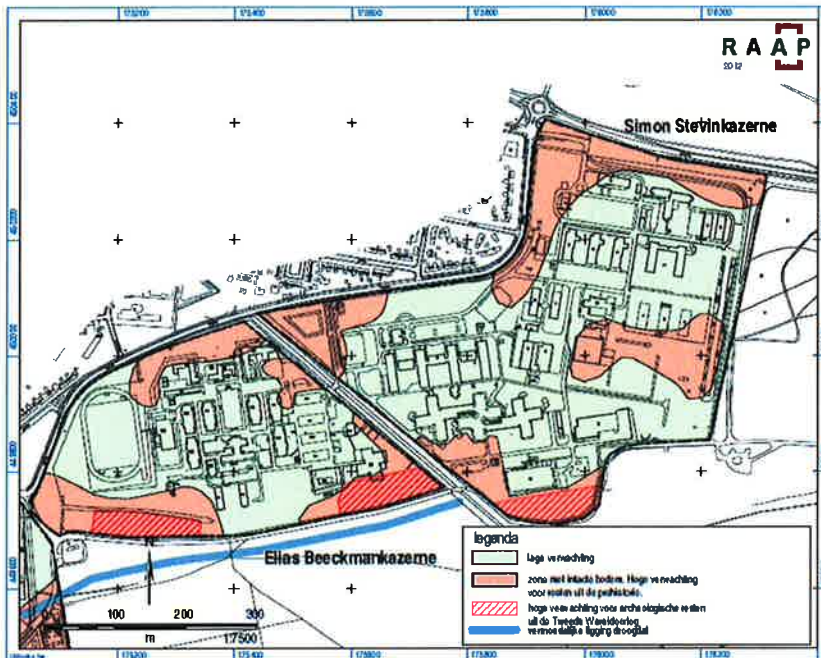
De in het plangebied bekende en nog te verwachten archeologische waarden – zones met een hoge archeologische verwachting in figuur 1a en b – worden zolang planologisch beschermd met behulp van een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' met daaraan gekoppeld een vergunningstelsel.

Beoogde ontwikkelingen dieper dan 20 cm en met een oppervlak groter of gelijk aan 250 m² kunnen alleen doorgang vinden onder de voorwaarde van aanvullend archeologisch onderzoek. Dit onderzoek moet voldoen aan de richtlijnen in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie en aan door burgemeester en wethouders van de gemeente Ede gestelde voorwaarden (zie Erfgoedverordening gemeente Ede).

Aanvullend archeologisch onderzoek is in dit deelgebied niet noodzakelijk wanneer aantoonbare technische maatregelen worden getroffen waardoor de archeologische (verwachtings)waarden in de bodem (in situ) kunnen worden behouden.

Figuur 1a: Archeologische verwachtingskaart Mauritskazerne

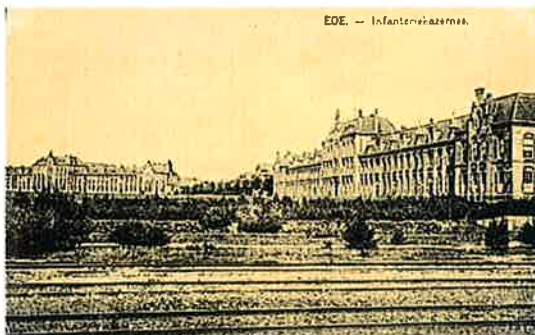

Figuur 1b: Archeologische verwachtingskaart Stevin- en Beekmankazerne

4.10. Cultuurhistorie

Ontwikkelingsgeschiedenis plangebied

In Ede vormen de over vier enclaves verspreide kazernementen samen een fraaie staalkaart van de geschiedenis van de Nederlandse kazernebouw. In deze periode vindt er in de bouw een verschuiving plaats van orde, regelmaat en representativiteit naar zakelijkheid en functionaliteit. Dit geldt zowel voor de ontwikkeling van de toegepaste bouwstijl, als voor de ontwikkeling van het kazernetype.

De eerste kazernes werden vanaf 1904 voor de infanterie direct aan het spoor opgetrokken in neorenaissance stijl. Het kazernecomplex werd gesitueerd op een licht hellend terrein dat voor de hoofd- en bijgebouwen gedeeltelijk werd geëgaliseerd. Zo ontstonden voor en achter de kazernes steilranden die nu nog voor een deel aanwezig zijn. Het terrein werd strak symmetrisch aangelegd met een (gedeeltelijk denkbeeldige) middenas. De entree bevond zich aan de Stationsweg, waar een Y-vormige acces naar de twee principale hoofdgebouwen leidde: de inmiddels rijksmonumentale Friso en Mauritskazerne. Daar sloten beide takken aan op een weg die rond de gebouwen liep. Kenmerkend hierbij is de representatief en formeel ingerichte voorterrein aan de Stationsweg (Parklaan) en de functionele toegang aan de achterzijde.

Achter de steilrand werd in verband met de mobilisatie al vrij snel een barakkenkamp opgetrokken, waarbij de opstallen als bij een Romeinse 'decumanus maximus' ter weerszijden van een centrale as werden gesitueerd. Het oorspronkelijk tussen de hoofdgebouwen gesitueerde kantinegebouw werd in 1948 gesloopt en vervangen door een blokvormig ketelhuis; het vervult nu een pioniersrol als een van de zeer vroege voorbeelden van wijkverwarming in Nederland. Het voorterrein werd heringericht met een exercitieterrein, later voorzien van vlaggenmast met sculptuur. Aan de noordzijde van het terrein werd later een stormbaan aangelegd.

In 1908 startte de militaire bebouwingsgeschiedenis op Maurits Noord met de oplevering van een complex voor de 'bereden artillerie'. De hoofdgebouwen illustreren een markante overgangsvorm tussen de lineaire bouw en het paviljoensysteem en beslaan een H-vormige plattegrond met een verlaagd middendeel. Deze gebouwvorm is alleen in Ede gerealiseerd en daardoor landelijk uniek. Kenmerkend en functioneel gerelateerd aan de artillerie is een aantal belendingen rond de hoofdgebouwen, waaronder een bureelgebouw (later marechausseekazerne), manege, hoefstreek en diverse paardenloodsen. Hoewel meer dan de helft van de bijgebouwen inmiddels is gesloopt, getuigen deze nog steeds van de bijzondere taken van de bereden artillerie. Alle gebouwen werden bovendien opgetrokken met invloeden vanuit de in de kazernebouw weinig toegepaste chaletstijl. Aan dit terrein werd in 1936 de P.L. Bergansiuskazerne toegevoegd en rond 1950 een karakteristiek kantinegebouw. De Bergansius beslaat een zeer weinig voorkomende U-vormige plattegrond. Ook in deze enclave werd het terrein geëgaliseerd (nog merkbaar is aan de steilrand ten noorden van de bijgebouwen) en vond een inrichting plaats op basis van een streng symmetrische plattegrond. Als as van symmetrie diende de weg noord-zuid tussen de twee kantinegebouwen, tegelijk het voornaamste acces die aansloot op de Berkenlaan en de Kazernelaan ontsloten de enclave op de Stationsweg. Direct grenzend aan het acces werden twee kantinegebouwen opgetrokken. Ter weerszijden daarvan werden de hoofdgebouwen gesitueerd, met de kopse gevels en representatieve voorgeleggen plantsoentjes aan de Kazernelaan. Deze zone kende oorspronkelijk een opmerkelijk rijk groen karakter.

De Elias Beeckman illustreert de eindfase van het proces om in de kazernebouw de hygiëne te blijven verbeteren en de lucht- en daglichttoetreding te optimaliseren. Dit complex wordt opgetrokken in zuivere paviljoenbouw. De afzonderlijke gebouwen worden op een overzichtelijke manier gerangschikt aan of rondom een centrale appèlplaats. Ook deze kazerne is aangelegd op een oorspronkelijk geaccidenteerd terrein. Dit is nu nog het beste waarneembaar aan de noordwestelijke randen van het terrein. De oorspronkelijke entree bevond zich aan de Nieuwe Kazernelaan aan de noordwestzijde. De plattegrond wordt geleed door een aantal oost-west en noord-zuidassen. Opmerkelijk is dat vrijwel iedere zichtas eindigt op een kop- of langsgevel van een gebouw, die de plattegrond ondanks de gedeeltelijke symmetrie, een subtiele speelsheid verleent. De drie gebouwen ten noorden van het exercitieterrein werden pas na de oorlog toegevoegd. Hun afwijkende verschijningsvormen verlichtigen de strengheid van de aanleg. Van de oorspronkelijke groenaanleg springen vooral de gazons en perken in het oog, waarmee de individuele gebouwen werden omzoomd. Deze groenaanleg is samen met de smalle stoepen rond de gebouwen bepalend voor de karakteristieke verankering van de gebouwen. Verder stonden er enkele solitaire hogere opgaande bomen en was de appèlplaats omzoomd met een grastalud en een haag.

Evenals de Elias Beeckman is de Simon Stevin een voorbeeld van de doorontwikkeling van het paviljoentype rond een gemeenschappelijke binnenplaats. De oudste bebouwing van het complex werd eind jaren dertig in het noordelijke deel opgetrokken in een eveneens zakelijk-expressionistische bouwstijl. Maar door een afwijkende bouwhoogte en een opener structuur met strakke noord-zuid oriëntatie presenteert de Stevin zich echter volledig anders dan de Elias Beeckman. Tussen de oudste legeringsgebouwen bevinden zich groene zones met plantenborders, gazons en hoog oprijzende boomgroepen. Vóór deze gebouwen ligt een lange oost-west as, van het defiléterrein afgescheiden door een horizontale strook met diverse groenperken. De oorspronkelijke toegang tot het complex bevond zich aan de noordzijde van het terrein. In later tijd werd aan de oostzijde een noord-zuid georiënteerde stormbaan aan het complex toegevoegd.

Molenbiotoop

Aan de Stationsweg werd in 1858 een molen gebouwd. Zeven jaar na de bouw, op 12 juli 1865, brandde deze molen door blikseminslag af. Op dezelfde locatie werd vervolgens de Keetmolen gebouwd, een achtkante beltmolen. De molen dankt haar naam aan de keet die destijds in de buurt stond en in gebruik was bij het spoorwegpersoneel. De biotoop van deze molen strekt zich uit tot binnen de plangrens van dit bestemmingsplan.

Cultuurhistorische entiteiten

Elementen

In het Ontwikkelingsplan Veluwe Poort (2011) is door de raad besloten om 23 gebouwde belangrijke objecten, die als belangrijke identiteitsdragers voor de verschillende enclaves fungeren, voor herbesteding in aanmerking te laten komen. Deze worden in het bestemmingsplan verder ingepast. De rijks- en gemeentelijke monumenten evenals de beeldbepalende elementen hebben op de verbeelding een specifieke bouwaanduiding gekregen.

Entiteiten	Grondslag	Aanduiding
beschermde rijksmonumenten	Monumentenwet	1. Maurits-Zuid - gebouw 41 - infanteriekazerne Maurits 2. Maurits-Zuid - gebouw 42 - infanteriekazerne J.W.Friso 3. Maurits-Noord - gebouw 11 - artilleriekazerne A. Kool 4. Maurits-Noord - gebouw 14 - artilleriekazerne Van Essen 5. Maurits-Noord - gebouw 5 - Bergansiuskazerne 6. Elias Beeckman - (1) kazemegebouw met cellen 7. Elias Beeckman - (2) wachtgebouw 8. Elias Beeckman - (3) kantinegebouw 9. Elias Beeckman - (4) legeringsgebouw 10. Elias Beeckman - (5) legeringsgebouw 11. Elias Beeckman - (6) legeringsgebouw 12. Elias Beeckman - (7) legeringsgebouw 13. Elias Beeckman - (8) legeringsgebouw 14. Elias Beeckman - (9) legeringsgebouw

		15. Elias Beeckman - (10) keuken met mess
beschermde gemeentelijke monumenten	Erfgoedverordening Ede	1. Maurits-Noord - gebouw 26 - paardenstal 2. Maurits-Noord - gebouw 27 - hoefmederij 3. Maurits-Noord - gebouw 28 - magazijn
beeldbepalende panden	o.a. Bro, Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, ErfgoedNota	1. Maurits-Zuid - gebouw 44 – ketelhuis 2. Maurits-Noord - gebouw 8 – kantinegebouw (gedeeltelijk) 3. Maurits-Noord - bureelgebouw (marechausseekazerne) 4. Elias Beeckman - gebouw 7 (loodsgebouw) 5. Elias Beeckman - gebouw 9 (loodsgebouw)
beeldbepalende structuren	o.a. Bro, Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, ErfgoedNota	Historische kernen van de vier kazerne-enclaves
molenbiotoop	o.a. Ruimtelijke Verordening Gelderland	Keetmolen, Stationsweg 118 Ede

Tabel 1: Overzicht cultuurhistorische entiteiten plangebied

Structuren

Omdat de over vier enclaves verspreide kazernementen tezamen een unieke staalkaart vormen van de geschiedenis van de Nederlandse kazernebouw, zijn de historische structuurlijnen en – vlakken van de vier enclaves (waaronder de voormalige exercitie- en defileerterreinen) eveneens opgenomen als waardevolle cultuurhistorische entiteiten.

Daarnaast is de molenbiotoop van de (buiten het plangebied gelegen) Keetmolen aan de Stationsweg 118 van invloed. Deze beltmolen is beschermd als rijksmonument.

In het voorliggende bestemmingsplan is voor de (niet-wettelijk beschermde) cultuurhistorisch waardevolle structuurvlakken / gebieden een planologische beschermingsregeling opgenomen met de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie'.

Er worden voor de vaststelling van dit bestemmingsplan op het gebied van cultuurhistorie geen belemmeringen gezien.

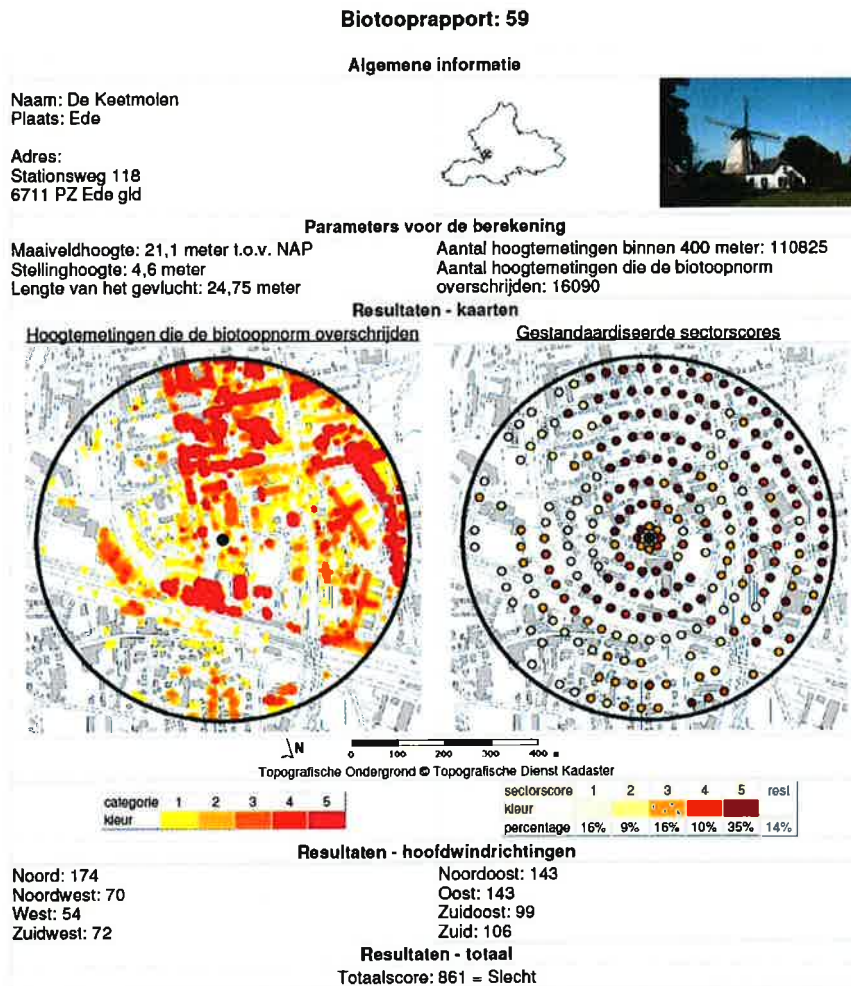
4.11. Molenbiotoop

Voor het bestemmingsplan moet op grond van hoofdstuk 19 van de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG), eerste herziening 2012 rekening worden gehouden met de molenbiotoop van de (buiten het plangebied gelegen) Keetmolen aan de Stationsweg 118 in Ede. Deze beltmolen is beschermd als rijksmonument. Het plangebied van voorliggend bestemmingsplan valt ter hoogte van Maurits Zuid voor een klein deel binnen de biotoop. De bescherming van molenbiotopen betreft vooral behoud van het functioneren door middel van een vrije windvang. Voor windtoevoer geldt dat binnen een straal van 400 meter gerekend vanaf het middelpunt van de molen beperkingen moeten worden gesteld aan het oprichten van bebouwing en beplanting. Verder dient rekening te worden gehouden met de belevingswaarde en het historisch karakter van de omgeving van de molen.

Uit de ruimtelijke verordening blijkt echter dat er andere belangen kunnen zijn waarbij zekere beperkingen ten aanzien van de windvang of de belevingswaarde niet altijd zijn uit te sluiten. In de toelichting bij het bestemmingsplan moet dan worden aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt c.q. de belevingswaarde niet wordt aangetast.

De Keetmolen staat in een stedelijke omgeving. De (directe) omgeving van deze molen is in grote mate bebouwd. In de loop der jaren zijn er dan ook aanzienlijke beperkingen ontstaan ten aanzien van de windvang. Uit de analyse van de biotoop blijkt dat het windaanstroomgebied op deze specifieke locatie in de biotoop al slecht is. Zie hiervoor onderstaande figuur met een analyse van de biotoop van de Keetmolen uit 2009. Een eventuele beperking van de windvang vanuit het oosten door de voorgestelde mogelijkheid voor nieuwbouw op Maurits Zuid, achter

de twee bestaande monumentale gebouwen en vóór een te handhaven groenstructuur (zie voor een verduidelijking op de verbeelding) met monumentale, grote volwassen bomen, weegt niet op tegen de gewenste maximale hoogte van eventuele nieuwbouw. De inschatting is daarbij dat de beperking verwaarloosbaar klein is. Op de belevingswaarde van de molen heeft dit bestemmingsplan geen effect.

Figuur 2: Analyse biotoop keetmolen (herkomst: Molenbiotoopinventarisatie Gelderland 2009)

Overigens zal voor de molenbiotoop, in het kader van de herontwikkeling van de Veluwe Poort, voor volgende ontwikkelingen opnieuw een belangenafweging plaatsvinden. Er worden voor de vaststelling van dit bestemmingsplan geen belemmeringen gezien.

4.12. Verkeer en parkeren

Verkeer

Voor de ontsluiting van de kazerneterreinen zijn twee situaties te onderscheiden; ontsluiting voor de aanleg van de Parklaan en ontsluiting na aanleg van de Parklaan.

Ontsluiting voor aanleg van de Parklaan

De ontsluitingen van de Elias Beekman, de Simon Stevin en Maurits Noord zal plaatsvinden via de bestaande (gebieds)ontsluitingswegen:

De ontsluiting zal plaatsvinden via de bestaande ontsluitingswegen:

- de Elias Beeckman en Simon Stevin worden gezamenlijk ontsloten via de huidige aansluiting op de Nieuwe Kazernelaan tussen de Ceelman van Ommerenweg en de Langeberglaan;
- het noordelijk deel van Maurits Zuid zal ontsloten via de bestaande aansluiting kruispunt Eikenlaan – Nieuwe Kazernelaan.

De ontsluiting van Maurits Zuid zal met de realisatie van een nieuw kruispunt rechtstreeks ontsloten worden op de Klinkenbergerweg.

De Nieuwe Kazernelaan is binnen het gemeentelijke beleid gecategoriseerd als een gebiedsontsluitingsweg en heeft ook voldoende profielbreedte om verkeer af te wikkelen. De Nieuwe Kazernelaan voldoet voor het huidige gebruik en voor het nabije toekomstig gebruik. Het heeft in het verleden ook altijd als ontsluiting van de kazerneterreinen gediend.

Ontsluiting na aanleg van de Parklaan

Na de realisatie van de Parklaan krijgen alle 4 de kazerneterreinen een ontsluiting op de Parklaan. De Parklaan zal dan ook voorzien zijn van vrijliggende fietsvoorzieningen en goede fietsoversteekvoorzieningen die aansluiten op de fietsroutes vanuit de kazerneterreinen. De ontsluitingsweg Parklaan met bijbehorende ontsluitingen naar de kazerneterreinen is beschreven in de Structuurvisie Infrastructuur Ede Oost en is vervolgens verder uitgewerkt in het Functioneel Ontwerp Parklaan (januari 2011).

Na realisatie van de Parklaan zal de Nieuwe Kazernelaan afgewaardeerd worden tot erftoegangsweg met een maximale snelheid van 30 km/u.

Interne verkeerscirculatie

De Elias Beeckman en Simon Stevin krijgen ieder een ontsluiting op de Parklaan en zijn uitsluitend voor het langzaam verkeer rechtstreeks met elkaar verbonden. Autoverplaatsingen tussen beide wijken is mogelijk via de Parklaan.

Maurits Noord krijgt twee ontsluitingen, één op de Eikenlaan en één op de Parklaan. Maurits Zuid krijgt twee aansluitingen op de Parklaan. Een voor voornamelijk het woongelateerde verkeer en een voor meer het bezoekend verkeer voor de functies in en om de gebouwen van de Friso en Maurits.

De wegen binnen de kazerneterreinen worden gecategoriseerd als erftoegangsweg waar een maximum snelheid zal gaan gelden van maximaal 30 km/u.

Er zijn twee hoofdfietsroutes vanuit Ede door de Kazerneterreinen naar de Veluwe. Deze lopen via de Sysseletselaan en de Kazernelaan. Daarnaast zal op Maurits Zuid een fietsroute gerealiseerd worden die ongelijkvloers over de spoorlijn in verbinding staat met de nieuwe wijk Enka.

Parkeren

Het programma op de kazerneterreinen dient te voldoen aan de gestelde parkeernormen uit de Nota parkeernormering gemeente Ede (maart 2011). Het uitgangspunt is dat het parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein wordt opgelost.

Maurits Noord en Maurits Zuid vallen binnen het 'parkeergebied' getiteld *stationsomgeving*.

Simon Stevin en Elias Beekman vallen binnen het gebied getiteld *rest bebouwde kom*.

Het vastgestelde gemeentelijk beleid geeft het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid om op Maurits Noord en Maurits Zuid parkeerregulering (parkeervergunningensysteem) in te voeren. Deze vallen in het huidige beleid binnen sector 9. Deze maatregel kan ingesteld worden om bijvoorbeeld parkeeroverlast van langparkeerders van het station Ede-Wageningen te voorkomen.

Er worden voor de vaststelling van dit bestemmingsplan geen belemmeringen gezien.

4.13. Geluid

Beleid/regelgeving

Sinds het eind van de jaren zeventig vormt de Wet geluidhinder (Wgh) een belangrijk juridisch kader voor het Nederlandse geluidsbeleid. Deze wet biedt onder andere geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai door middel van zonering. De Wgh is daarom sterk gelinkt aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Momenteel wordt gewerkt aan een grootschalige aanpassing van de Wet geluidhinder. Op 1 juli 2012 zijn de eerste wijzigingen in werking getreden en ondergebracht in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. De wijzigingen hebben uitsluitend betrekking op de aanleg en reconstructie van hoofdwegen (rijkswegen) en hoofdspoorwegen middels de systematiek van geluidproductieplafonds.

De systematiek van de zonering Wet geluidhinder houdt in dat langs (spoor)wegen en rond gezonede industrieterreinen een planologisch aandachtsgebied (de zone) ligt waarbinnen in een aantal situaties bescherming wordt geboden aan geluidsgevoelige bestemmingen. Deze bescherming geldt in de volgende situaties:

- indien middels een ruimtelijk besluit de aanleg van een gemeentelijke of provinciale weg of een industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien middels een ruimtelijk besluit een geluidsgevoelige bestemming in de zone van een (spoor)weg of industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien een reconstructie/wijziging aan een bestaande gemeentelijke of provinciale weg (al dan niet in combinatie met een ruimtelijk besluit) wordt doorgevoerd.

In bovenstaande situaties geldt voor nieuwe woningen in de zone van een verkeers- of spoorweg een beschermingsniveau van respectievelijk 48 en 55 decibel (dB). Dit is de wettelijke voorkeurswaarde. Door middel van een zogenaamde hogere waarde procedure kan het bevoegd gezag in bepaalde gevallen gemotiveerd afwijken van de voorkeurswaarde en een hogere geluidsbelasting (zogenaamde hogere waarde) toestaan. De maximale ontheffingswaarde bedraagt voor nieuwe woningen in stedelijk gebied in de zone van een bestaande weg of spoorweg respectievelijk 63 en 68 dB.

Beschouwing plangebied

Delen van de kazerneterreinen liggen binnen de akoestische invloedssfeer van de N224, Parklaan, Klinkenbergerweg, Eikenlaan en de spoorweg Utrecht-Arnhem. In rapport 'Akoestisch onderzoek weg- en railverkeerslawaai ten behoeve van bestemmingsplan Kazerneterreinen Ede' met kenmerk E12.018 van 28 september 2012 is inzicht gegeven in de geluidsbelasting van de nieuw te realiseren geluidsgevoelige bestemmingen en vindt toetsing aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder plaats.

Voor de te ontwikkelen velden en bestaande kazernegebouwen die in het bestemmingsplan een directe woon- of gemengde bestemming krijgen is op gebouwniveau getoetst aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder.

Voor de te ontwikkelen velden die in het bestemmingsplan een uit te werken woonbestemming/gemengde bestemming of een aanduiding 'Wro-zone-wijzigingsgebied' met wijzigingsmogelijkheid naar de bestemming 'wonen' of 'gemengd' krijgen, is een globale toetsing aan de hand van contourberekeningen uitgevoerd. Op deze wijze is aangetoond dat de gewenste bestemmingen mogelijk zijn binnen de kaders van de Wet geluidhinder. Tijdens de procedure van het uitwerkingsplan/wijzigingsplan wordt voor deze velden uitgebreid aandacht besteed aan het aspect geluid en zal een afweging worden gemaakt tussen het doorvoeren van geluidsmaatregelen, zoals geluidswallen/-schermen, en het vaststellen van hogere waarden (in combinatie met geluidsisolatie van de toekomstige woningen).

Industrielawaai

Op en rond de kazerneterreinen vinden geen bedrijfsmatige zoneringsplichtige activiteiten plaats. Het aspect industrielawaai vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie van woningen en gemengde functies.

Railverkeerslawaaai

Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de spoorlijn Utrecht-Arnhem. De zonebreedte van deze spoorweg bedraagt 400 meter. Het grootste deel van deelgebied Maurits Zuid valt binnen deze geluidszone. De overige deelgebieden vallen buiten de geluidszone.

Uit het akoestisch onderzoek volgt dat de geluidsbelasting van de bestaande kazernegebouwen voldoet aan de geldende grenswaarde (voorkeurswaarde of eerder vastgestelde hogere waarde). Ook volgt uit het onderzoek dat ter plaatse van een aantal te ontwikkelen velden de voorkeurswaarde wordt overschreden. Wel wordt voldaan aan de maximale ontheffingswaarde. Het gaat om velden met een uit te werken woonbestemming. Ter plaatse van velden met een directe woonbestemming of gemengde bestemming wordt voldaan aan de wettelijke voorkeurswaarde.

Geconcludeerd wordt dat het aspect railverkeerslawaaai geen onoverkomelijke belemmering vormt voor het vaststellen van het bestemmingsplan. In het vervolgtraject (uitwerkingsplannen) dient een afweging gemaakt te worden tussen het realiseren van geluidsmaatregelen (geluidsschermen) langs het spoor of het vaststellen van hogere waarden in combinatie met woningisolatie.

Wegverkeerslawaaai

Uit het onderzoek volgt dat ter plaatse van een aantal velden de voorkeurswaarde wordt overschreden vanwege de N224, de Parklaan, de Klinkenbergerweg of de Eikenlaan. Wel wordt overal voldaan aan de maximale ontheffingswaarde. Ter plaatse van alle bestaande kazernegebouwen wordt voldaan aan de geldende grenswaarde (voorkeurswaarde of eerder vastgestelde hogere waarde). Enige uitzondering hierop is gebouw 120 van Maurits Noord.

Vanwege de Eikenlaan wordt de wettelijke voorkeurswaarde bij maximaal 36 nieuw te bouwen woningen overschreden. Vanwege de Klinkenbergerweg wordt de wettelijke voorkeurswaarde bij maximaal 16 woningen overschreden. Vanwege de Parklaan wordt de wettelijke voorkeurswaarde bij maximaal 4 woningen overschreden.

Geluidsmaatregelen en hogere waarden

Gezien de overschrijding van de voorkeurswaarde is onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn om het geluidsniveau terug te dringen tot de voorkeurswaarde. Om de geluidsbelasting vanwege de wegen te reduceren zijn verschillende maatregelen mogelijk, zoals het toepassen van geluidreducerend asfalt en/of het plaatsen van geluidsschermen/-wallen. Voor de Klinkenbergerweg en de Parklaan geldt dat deze wegen nabij het plangebied reeds in geluidsaarm asfalt zijn/worden uitgevoerd. Voor de Eikenlaan is het gezien het beperkt aantal woningen waarvoor de voorkeurswaarde wordt overschreden financieel niet haalbaar om het bestaande wegdek te vervangen door een geluidreducerende deklaag. Het middels geluidsschermen verder terugdringen van de geluidsbelasting ten gevolge van de genoemde wegen is vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt niet wenselijk. Het realiseren van afscherming gaat ten kosten van de bosschages tussen de weg en de woningen wat een negatief effect heeft op het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Voor gebouw 120 van Maurits Noord geldt het gebouw tijdelijk zal blijven staan en na de sloop wordt herbestemd als 'groen'. Geluidsmaatregelen ter verlaging van de geluidsbelasting zijn daarom financieel niet doelmatig.

Burgemeester en wethouders maken gezien het bovenstaande gebruik van de bevoegdheid tot het vaststellen van een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vanwege wegverkeerslawaaai van de Eikenlaan voor in totaal 36 woningen, voor de Klinkenbergerweg voor in totaal 16 woningen en voor de Parklaan voor in totaal 4 woningen en

1 bestaand kazernegebouw. Bij alle bestemmingen wordt voldaan aan de maximale ontheffingswaarde.

Voor de nieuw te bouwen woningen waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld/aangevraagd wordt in een later stadium, tijdens de aanvraag van de omgevingsvergunning, een onderzoek naar de geluidwering van de gevelopbouw verricht ter toetsing van het binnenniveau. Uit dit bouwakoestische onderzoek volgt welke aanvullende isolatiemaatregelen noodzakelijk zijn om aan de toepasselijke norm voor het binnenniveau te kunnen voldoen.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de aspecten weg- en railverkeerslawaaï geen onoverkomelijke belemmering vormen voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Gelijklopend met de planprocedure zal een hogere waarde procedure worden gevoerd. In de realisatiefase van het project dient voldoende aandacht te worden besteed aan de geluidwering van de gevels van de woningen. Voor de velden met een uit te werken bestemming dient tijdens de uitwerking een afweging gemaakt te worden voor het aspect geluid. Dit speelt met name een rol langs de N224 en de spoorweg Utrecht-Arnhem.

4.14. Luchtkwaliteit

Beleid/regelgeving

Op 15 november 2007 is de zogenoemde Wet luchtkwaliteit, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm), in werking getreden ter vervanging van het Besluit luchtkwaliteit 2005. In deze wet is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel (IBM) of niet (NIBM) in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit.

De kritische componenten in Nederland zijn fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2). De concentratie van de overige vervuilende stoffen, waaronder benzeen, lood, zwaveldioxide en koolstofoxide, bevindt zich in Nederland ruim onder de grenswaarden.

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM-grens 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ruimtelijke ontwikkelingen die wel in belangrijke mate de luchtkwaliteit beïnvloeden (IBM-projecten) zijn opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit programma heeft tot doel in heel Nederland tijdig te voldoen aan de grenswaarden en omvat enerzijds alle IBM-projecten en anderzijds maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Middels de jaarlijkse monitoring wordt de luchtkwaliteit in heel Nederland op leefniveau getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig wordt middels maatregelen bijgestuurd om tijdig aan de normen te voldoen.

Beschouwing plangebied

De ontwikkelingen binnen de Veluwe Poort, waaronder ook de kazerneterreinen vallen, zijn als IBM-project opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). In het NSL zijn alle IBM-projecten in Nederland opgenomen. Al deze projecten veroorzaken een verslechtering van de luchtkwaliteit. Ter compensatie zijn in het NSL nationale, regionale en lokale maatregelen afgesproken die deze verslechtering tegen moeten gaan. Daarnaast wordt in het NSL een aantal maatregelen getroffen om specifieke knelpunten op te lossen. De totale ontwikkelingen binnen de Veluwe Poort zijn opgenomen in dit NSL en worden dus op drie niveaus met maatregelen gecompenseerd.

Dit wil echter niet zeggen dat er lokaal geen effecten zullen zijn. Daarom is voor het gebied Ede-Oost (Veluwe Poort) een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd (Arcadis, kenmerk B02013/CE9/011/000030, 21 januari 2009).

In het onderzoek worden de concentraties van luchtverontreinigende stoffen berekend. In het onderzoek zijn de peiljaren 2015 en 2020 zonder en met planontwikkeling betrokken. De berekeningen zijn uitgevoerd met de verkeersintensiteiten van 2015 en 2020 met bijbehorende emissies en achtergrondconcentraties voor deze twee peiljaren. De berekeningen zijn uitgevoerd voor alle belangrijke wegen binnen de grenzen van de gemeente Ede.

Het doel van het luchtkwaliteitsonderzoek is het toetsen van de luchtkwaliteit langs de wegen in en rond het plangebied aan de grenswaarden van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen). Het luchtkwaliteitsonderzoek is er op gericht in kaart te brengen of er overschrijdingen van de grenswaarden optreden na realisatie van de planontwikkelingen aan de oostzijde van Ede.

Uit het onderzoek wordt geconcludeerd dat langs geen van de beschouwde wegen voor de peiljaren 2011, 2015 en 2020 een overschrijding van de grenswaarden voor de stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) is geconstateerd. Uit de rekenresultaten blijkt eveneens dat de grenswaarden voor de overige stoffen (benzeen, CO en SO₂) niet worden overschreden.

Conclusie

Luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de ontwikkelingen binnen Ede-Oost in zijn algemeenheid en de kazerneterreinen in het bijzonder.

4.15. Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid gaat over het binnen aanvaardbare grenzen houden van risico's voor mens en milieu bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij uitsluitend om de kans dat derden (omwonenden) dodelijk letsel oplopen door een calamiteit bij een bedrijf of door een ongeval bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Rond bedrijven en langs routes (of buisleidingentracés) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, zijn daarom invloedsgebieden ingesteld waarbinnen de risico's moeten worden onderzocht en getoetst voor toekomstige bebouwing. Deze risico's worden uitgedrukt in een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR) en betreffen alleen de personen die niet deelnemen aan deze activiteiten.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Bij overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico of een significante toename dient het bevoegd gezag het groepsrisico te betrekken bij de vaststelling van het ruimtelijk besluit. Voor deze groepsrisico verantwoording is de hoogte van het groepsrisico of de toename ervan onderdeel van de afweging. Daarnaast worden factoren meegenomen zoals mogelijke bronmaatregelen ter verlaging van het risico, eventuele alternatieven, de bestrijdbaarheid van het incident en de zelfredzaamheid van de personen in het invloedsgebied. Daarvoor wordt door het bevoegd gezag advies gevraagd aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM).

Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- bedrijven;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Beleid/regelgeving

Het op 27 oktober 2004 in werking getreden Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf.

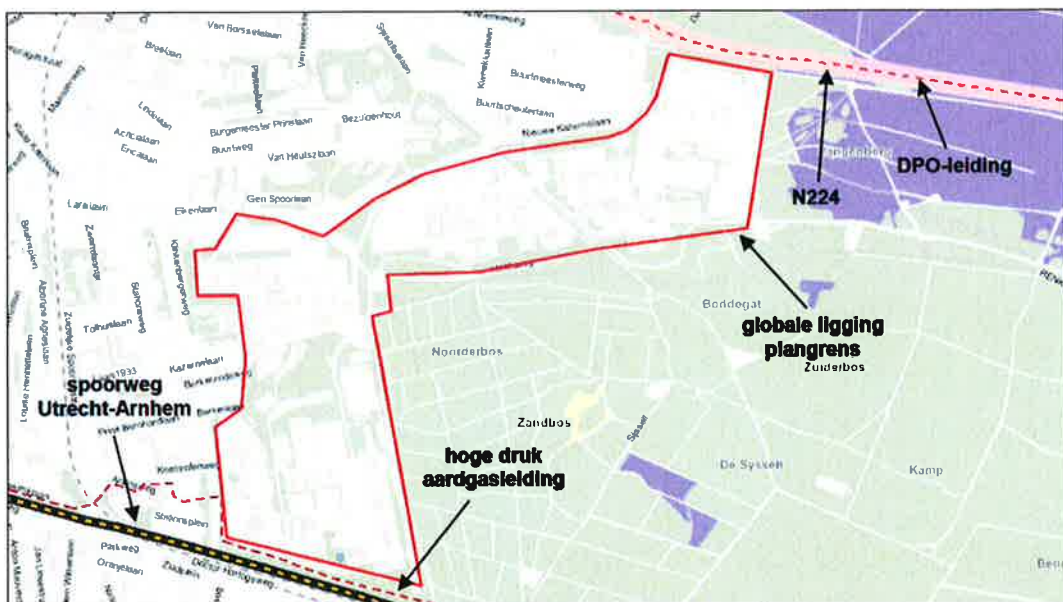
Met betrekking tot buisleidingen wordt het wettelijk kader gevormd door het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat op 1 januari 2011 in werking is getreden.

De Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen schrijft voor hoe overheden dienen om te gaan met risico's als gevolg van transportassen zoals wegen en spoorwegen. Om meer afstemming te verkrijgen tussen transport van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen is het Basisnet in ontwikkeling. Het Basisnet bevat een netwerk van alle relevante routes van gevaarlijke stoffen, zowel via het spoor als over de weg en het water. In het basisnet worden de maximale toelaatbare risico's langs die gevaarlijke routes in zones en tabellen vastgelegd. De resultaten van het basisnet zijn reeds verwerkt in de bestaande Circulaire. De circulaire wordt in de toekomst vervangen door het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev).

Op 9 juli 2009 heeft de gemeenteraad van de gemeente Ede de beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de gemeente Ede om wil gaan met het aspect externe veiligheid en de verantwoording van het groepsrisico.

Beschouwing plangebied

In de directe omgeving van de kazerneterreinen ligt volgens de risicokaart van de provincie Gelderland een viertal risicobronnen, te weten de spoorlijn Utrecht-Arnhem, de hoge druk aardgastransportleiding die ten noorden van en parallel aan het spoor ligt, de N224 en de DPO-leiding die ten noorden van en parallel aan de N224 is gelegen. Er liggen geen risicovolle bedrijven binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de ligging van het plangebied en de risicobronnen in de directe omgeving.

Figuur 3: Ligging plangebied en risicobronnen in directe omgeving (bron: www.risicokaart.nl)

Spoorweg Utrecht-Arnhem

Het deelgebied ligt binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Utrecht-Arnhem waar in de huidige situatie transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De resultaten van het nader onderzoek (rapport 'Veluwe Poort Ede – Onderzoek externe veiligheid' met kenmerk

10585.R02 van 20 januari 2011, opgesteld door Schoonderbeek en Partners Advies BV) naar de externe veiligheidsrisico's rondom de spoorzone zijn hieronder weergegeven. Voor de beoordeling vanwege het spoor is gebruik gemaakt van:

- rapport Beleidsvrije Marktverwachting Vervoer Gevaarlijke Stoffen per spoor (Prorail, 2007);
- realisatiegegevens van het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor op het traject Utrecht-Arnhem voor het jaar 2009.

Uit analyse van de uitgangspunten en de onderzoeksresultaten blijkt dat op het traject Utrecht-Arnhem in de huidige situatie vervoer van gevaarlijke stoffen (200 wagons brandbare gassen op jaarbasis in 2009) plaatsvindt. In de nabije toekomst komt het transport echter te vervallen vanwege het inwerkingtreden van het Basisnet spoor. Rijk, decentrale overheden, chemische industrieën en vervoerders hebben hierover reeds op 8 juli 2010 een akkoord bereikt. Het Basisnet spoor maakt per 31 juli 2012 onderdeel uit van de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

Uit de berekeningen voor de situatie met planontwikkeling en rekening houdend met het vervoer van gevaarlijke stoffen conform de realisatiegegevens voor 2009 volgt dat de 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico het plangebied niet overlapt. Er wordt voldaan aan de norm voor het PR. Ook blijkt dat het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde ligt. Wel neemt het groepsrisico toe als gevolg van de bouw van woningen die middels het uitwerkingsplan worden mogelijk gemaakt binnen het deelgebied.

Geconcludeerd wordt dat voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (conform de huidige situatie) geen overlapping van de PR 10^{-6} contour met het plangebied plaatsvindt. Het groepsrisico overschrijdt nergens de oriëntatiewaarde maar neemt toe als gevolg van de realisatie van kwetsbare objecten binnen het plangebied. In de nabije toekomst komt het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor echter te vervallen vanwege het inwerkingtreden van het Basisnet spoor, waardoor het groepsrisico daalt. Een verantwoording van het groepsrisico vanwege het spoor is dan ook niet aan de orde.

Hoge druk aardgasleiding

Momenteel wordt de hoge druk aardgasleiding (N-568-10) ter hoogte van station Ede-Wageningen verlegd ten behoeve van het project spoorzone. De leiding komt volledig parallel aan het spoor te liggen en wordt dieper onder de grond gelegd vanwege de aanleg van het nieuwe station. De nieuwe situatie is onderzocht. De onderzoeksresultaten staan beschreven in rapport 'Kwantitatieve Risicoanalyse Gastransportleiding N-568-10' met kenmerk 74101761-GCS 12.R.53074 van 14 september 2012, opgesteld door DNV KEMA Energy & Sustainability.

Het plaatsgebonden risico van de geprojecteerde gastransportleiding N-568-10 voor en na de verlegging voldoet in het beschouwde gebied aan de door de Nederlandse overheid in het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen gestelde voorwaarde dat het PR van deze leiding, die een ontwerpdruk van 40 bar heeft, op een afstand van vier meter gemeten uit het hart van de leiding niet hoger is dan 10^{-6} per jaar. Het niveau van 10^{-6} per jaar wordt niet bereikt en dus wordt tevens voldaan aan de voorwaarde dat er zich geen kwetsbare objecten binnen deze contour bevinden.

Het groepsrisico van leiding N-568-10 is vergeleken met de oriëntatiewaarde voor buisleidingen. Het groepsrisico van gastransportleiding N-568-10 is in alle situaties kleiner dan de in het Besluit externe veiligheid buisleidingen gestelde richtwaarde. Uit de groepsrisico berekeningen blijkt dat de verlegging van gastransportleiding N-568-10 zorgt voor een afname van de maximale overschrijdingsfactor, zowel met de huidige als met de toekomstige bevolking. Dit komt doordat de leiding, in plaats van door de wijk, aan de rand van de wijk loopt. De overschrijdingsfactor bedraagt in de nieuwe situatie, rekening houdend met de ontwikkelingen binnen de kazerneterreinen, ten hoogste 0,02. Een verantwoording van het groepsrisico is gezien de daling van het groepsrisico en de zeer beperkte overschrijdingsfactor van de oriëntatiewaarde niet aan de orde.

N224

In het kader van de recente bouwplannen aan de Asakkerweg en op het Bospoort/Aral-terrein is reeds onderzoek uitgevoerd naar de risico's vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N224 op de omliggende bebouwing. Het betreft de rapporten 'Risicoberekening N224' met kenmerk MD-MV20080567 van 23 juni 2008, opgesteld door DHV B.V. en 'Vervoer gevaarlijke stoffen over de N224 te Ede en de ontwikkeling van het Bospoortproject' met kenmerk 202138 091075 – DF73 van 3 november 2009, opgesteld door Save. Onderstaande beschrijving is gebaseerd op de onderzoeksresultaten van de genoemde rapporten.

Uit de onderzoeken volgt dat de PR 10^{-6} contour binnen de weg ligt. PR-knelpunten zijn dan ook niet aan de orde. Uit de groepsrisicoberekeningen volgt dat het GR ruimschoots onder de oriëntatiewaarde ligt. Het GR bedraagt maximaal 0,057 maal de oriëntatiewaarde. Aangezien de bebouwingsdichtheid ter hoogte van de kazerneterreinen langs de N224 minder dicht is dan bij de bovengenoemde planlocaties, kunnen deze resultaten worden gebruikt voor het voorliggende plan. Geconcludeerd wordt dat het groepsrisico ver onder de verantwoordingsgrens uit het gemeentelijk beleid (0,1 maal de oriëntatiewaarde) ligt.

DPO-leiding

Parallel aan en ten noorden van de N224 ligt een kerosineleiding van Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO). De leiding ligt buiten het plangebied. Het invloedsgebied van de buisleiding wordt bepaald door een plasbrand en bedraagt circa 40 meter en overlapt daarmee uitsluitend de groenstrook tussen de woonvelden en de N224. Geconcludeerd wordt dat de DPO-leiding geen belemmering vormt voor het bestemmingsplan.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat voor geen van de risicobronnen een overlapping van de PR 10^{-6} contour met het plangebied plaatsvindt. Het groepsrisico overschrijdt nergens de oriëntatiewaarde maar neemt in het geval van het transport over het spoor en over de N224 toe als gevolg van de realisatie van kwetsbare objecten binnen het plangebied. In de nabije toekomst komt het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor echter te vervallen vanwege het inwerkingtreden van het Basisnet spoor, waardoor het groepsrisico daalt. Het groepsrisico vanwege de N224 ligt ook na de ontwikkeling van de kazerneterreinen onder de verantwoordingsgrens.

Externe veiligheid vormt geen belemmeringen voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

4.16. Veiligheid

Beleid/regelgeving

Om een veilige omgeving te creëren of te behouden zijn erop het gebied van fysieke veiligheid een aantal aspecten waarmee rekening gehouden moet worden. Zo worden eisen gesteld aan de bereikbaarheid van de openbare wegen voor de hulpverleningsdiensten. Dit leidt tot het stellen van minimale afmetingen en bochtstralen zodat hulpverleningsvoertuigen een object of calamiteit goed kunnen bereiken en adequate hulp kunnen verlenen. Met betrekking tot voldoende bluswater in het openbare wegennet zijn er ook eisen gesteld. Deze eisen hebben betrekking op de afstanden vanaf bluswatervoorziening tot aan een gebouw en de capaciteit ervan. In de Handleiding "Bluswatervoorziening en bereikbaarheid" een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Brandweertzorg en Rampenbestrijding worden deze eisen beschreven.

Tevens worden eisen gesteld aan de opkomsttijden voor brandweervoertuigen. Deze zijn afhankelijk van de bestemming. Voor gebouwen waarin geslapen wordt en verminderd zelfredzame mensen verblijven worden strengere eisen gesteld dan gebouwen waar dit niet zo is. De opkomsttijden zijn gesteld in de Wet veiligheidsregio's met het daarbij behorende Besluit veiligheidsregio's.

Beschouwing plangebied

In verband met een goede bereikbaarheid bij calamiteiten op en langs het spoor is een ontsluiting tussen de nieuwe wegenstructuur van de kazerneterreinen en het pad parallel langs het spoor noodzakelijk. Dit zal een ontsluiting zijn die voor hulpverleningsvoertuigen te gebruiken is. De voertuigen kunnen dan het calamiteitenpad op die vanaf de spoorwegovergang van de Dr. Hartogsweg tot aan Wolfheze (gemeente Renkum) loopt. Tussen de Simon Stevinkazerne en de Elias Beeckmankazerne zal een doorsteek gemaakt moeten worden die door hulpverleningsdiensten te gebruiken is. Ook is het noodzakelijk dat de verkeersaansluiting (vanaf de Eikenlaan) aan de noordzijde van Maurits Noord voor hulpverleningsdiensten te gebruiken is.

Conclusie

Niet alleen bovengenoemde ontsluitingswegen maar ook alle nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan het gestelde in de Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid en aan het Besluit veiligheidsregio's. Met ontwikkelingen worden zowel de nieuwbouw- of verbouwplannen bedoeld als de (her)inrichting van het gebied.

Het aspect Veiligheid vormt geen belemmering voor de ontwikkelingen op de kazerneterreinen.

4.17. Kabels en leidingen

In het zuidwesten van het plangebied loopt een gasleiding. Hiervoor is een dubbelbestemming opgenomen. De gasleiding wordt op termijn verlegd. De nieuwe locatie wordt meegenomen met de omliggende planontwikkeling van de Veluwe Poort. Op dit moment is de huidige ligging van de gasleiding opgenomen. Het aspect Externe veiligheid met betrekking tot deze buisleiding is al aan de orde geweest in paragraaf 4.15.

In het plangebied komen verder geen ruimtelijk relevante kabels en leidingen voor. Dit aspect behoeft om die reden geen nadere aandacht. Ten behoeve van ontwikkelingen in het plangebied zal worden voldaan met het doen van een Klic-melding voor aanvang van de werkzaamheden.

4.18. Radarverstoringgebied

In Nederland staan verschillende militaire en civiele radarposten. Bij het plaatsen van hoge gebouwen moet worden onderzocht of deze de radar niet verstoren. Er zijn radarverstoringgebieden aangewezen. Voor deze gebieden beoordeelt het ministerie van Defensie aan de hand van de bouwplannen of deze hoge gebouwen verstoring opleveren.

Het plangebied is gelegen in het radarverstoringgebied van de radar Nieuw Milligen. In verband hiermee zijn er ter voorkoming van radarverstoring beperkingen van toepassing voor de bouw van hoge gebouwen en overige op de kazerneterreinen. Voor nieuw te bouwen gebouwen en overige die gerealiseerd worden binnen het radarverstoringgebied en hoger zijn dan 45 meter boven de maaiveldhoogte ter plaatse van de radar, is het noodzakelijk om een radarverstoringsonderzoek uit te voeren. Als hieruit blijkt dat deze gebouwen en/of overige in een bepaalde richting meer dan 10% vermindering van het radarbereik tot gevolg hebben, worden deze niet toegestaan.

De maaiveldhoogte ter plaatse van de radar Nieuw Milligen is 35 meter boven NAP. Dit betekent dus een toetsingshoogte van 80 meter boven NAP. In het plangebied zijn diverse hoogteverschillen.

De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van circa 21 m +NAP in het westelijk deel tot 45 m +NAP in het oostelijk deel van het plangebied. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in het zuidelijke deel van de Kazerneterreinen en het noordelijke deel. Het zuidelijk deel loopt van Oost naar West af van circa 35 m +NAP tot 25 m +NAP.

Het noordelijk deel loopt van West naar Oost af van circa 45 m +NAP tot 35 m +NAP.

Er worden in het bestemmingsplan geen gebouwen mogelijk gemaakt die hoger zijn dan de toetsingshoogte van 80 meter boven NAP. Het is niet nodig om nadere maatregelen te nemen. Wel is in artikel 17 van de planregels een beperking opgenomen indien de bouwhoogte voor antennes meer dan 80 m boven NAP uitgaat. In dit geval mag het functioneren van de radar in het radarverstoringgebied Nieuw Milligen niet in onaanvaarbare mate worden verstoord (dit betekent dat sprake is van meer dan 10% vermindering van het radarbereik in een bepaalde richting). Alvorens hiervoor een vergunning wordt verleend, moet schriftelijk advies worden ingewonnen bij de beheerder van de radar (de regionale directie van de Dienst Vastgoed Defensie van het Ministerie van Defensie).

Voor het overige zijn er voor het aspect radarverstoring geen belemmeringen voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

5. Economische uitvoerbaarheid

Sinds 3 februari 2011 zijn de kazemeterreinen volledig eigendom van de gemeente Ede. De gemeenteraad heeft op 30 juni 2011 een grondexploitatie vastgesteld voor de herontwikkeling van de kazemeterreinen welke in de jaarlijkse begrotingsbehandeling zal worden geactualiseerd. Het kostenverhaal voor dit plan is verzekerd doordat de gemeente de gronden en gebouwen als eigenaar middels overeenkomsten gaat verkopen.

6. Juridische planbeschrijving

6.1. Inleiding

Het bestemmingsplan Kazerneterreinen Ede is opgesteld volgens de standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2008 (SVBP 2008). De kern van de voorgestelde regeling volgt uit twee uitgangspunten: zoveel mogelijk informatie op de kaart en zo eenvoudig mogelijke planregels. Zoals algemeen bekend, bij werken met een standaard, is maatwerk noodzakelijk. Vandaar dat de standaard op bepaalde punten is aangepast.

De planregels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken en zijn opgenomen in het tweede gedeelte van dit bestemmingsplan. Hoofdstuk I bevat de inleidende bepalingen voor het hele plangebied. Hoofdstuk II regelt de bestemmingen en het daarop toegestane gebruik. Hoofdstuk III regelt de algemene bepalingen waaronder een aantal flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsmogelijkheden. Ten slotte regelt hoofdstuk IV de overgangs- en slotbepalingen. Hieronder wordt een toelichting gegeven op de gekozen bestemmingen.

6.2. Bestemmingsplanregels

In een bestemmingsplan worden de bestemmingen die op de verbeelding zijn weergegeven voorzien van planregels. In de planregels behorend bij de bestemming is beschreven wat mogelijk is binnen de specifieke bestemming. Hieronder worden de planregels nader toegelicht.

6.2.1. Inleidende bepalingen

Dit hoofdstuk bevat alle bepalingen die nodig zijn om de overige planregels goed te kunnen hanteren.

Begripsomschrijvingen (artikel 1)

In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd, die in de planregels worden gehanteerd. Alleen de begrippen die in aanvulling op het dagelijks spraakgebruik nadere toelichting behoeven zijn opgenomen. Bij de toetsing aan het bestemmingsplan wordt uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende begrippen toegekende betekenis.

Wijze van meten (artikel 2)

Dit artikel geeft aan hoe de maten (hoogten, oppervlaktes etcetera) die bij het bouwen in acht moeten worden genomen, bepaald moeten worden. Hieronder valt tevens de wijze van peilbepaling. Voor de kazerneterreinen is een aangepaste definitie ten opzichte van de gebruikelijke definitie opgenomen, vanwege de hoogteverschillen in het gebied.

6.2.2. Bestemmingsbepalingen

In dit hoofdstuk van de planregels komen de verschillende bestemmingen aan de orde. Per bestemming is, met uitzondering van enkele speciale regelingen, het volgende stramien gehanteerd:

Bestemmingsomschrijving

Een omschrijving van de functies die bij de bestemming mogelijk zijn.

Bouwplanregels

Planregels die aangeven waar, wat en hoe hoog gebouwd mag worden.

Daarnaast komen in sommige bestemmingsplanregels ook nog de volgende onderdelen voor: Afwijken van de bouwregels, nadere eisen, specifieke gebruiksregels, afwijken van de gebruiksregels, wijzigingsbepalingen, regels voor de uit te werken bestemmingen, een vergunningenstelsel voor cultuurhistorie.

Voor de aspecten archeologie, landschap en de gasleiding is een dubbelbestemming opgenomen. Bij deze dubbelbestemming is doorgaans een vergunningenstelsel opgenomen voor het uitvoeren van een werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

6.2.3. Algemene bepalingen

Anti-dubbeltelbepaling

Deze bepaling wordt in elk bestemmingsplan opgenomen om te voorkomen dat in feite meer kan worden gebouwd dan in het bestemmingsplan bedoeld is. Dit kan zich voordoen bij woningbouw wanneer (onderdelen van) bouwpercelen van eigenaar wisselen. In een dergelijk geval worden de nieuw verworven gronden niet meegeteld bij de berekening van de bouwmogelijkheden als dat al voor een in het verleden verleende vergunning gebeurd is.

Algemene gebruiksregels

Deze bepaling geeft aan in welke gevallen er in ieder geval sprake is van strijdig gebruik.

Algemene afwijkingsregels

In dit bestemmingsplan is een algemene regeling opgenomen die ziet in algemeen voorkomende bouwwerken en afwijkingen van het bestemmingsplan.

Algemene wijzigingsbepalingen

Deze bevoegdheid heeft betrekking op het aanbrengen van wijzigingen ten behoeve van het overschrijden van bestemmingsgrenzen en bouwvlakgrenzen.

Algemene procedurebepalingen

Dit artikel geeft regels voor de toepassing van de in de planregels opgenomen wijzigings- en afwijkingsbepalingen.

6.2.4. Overgangs- en slotbepalingen

Overgangsbepalingen

Bepalingen, die betrekking hebben op het overgangsrecht: bouwwerken die op het moment van terinzagelegging van het plan bestaan, mogen blijven bestaan, ook al is er strijd met de in het nieuwe plan gegeven bebouwingsregels. Het gebruik van de gronden en opstallen, dat afwijkt van de planregels in het nieuwe plan, kan onder overgangsrecht eveneens worden voortgezet.

Slotbepaling

Deze bepaling geeft de naam van het bestemmingsplan aan: Ede, Kazerneterreinen.

6.3. Bestemmingen

Gemengd

Combinatie van functies die zonder hiërarchisch onderscheid naast elkaar kunnen functioneren. Wonen, maatschappelijke voorzieningen, kantoren, dienstverlening, lichte bedrijvigheid, lichte horeca, beroepen aan huis, ateliers en galleries. Op termijn kan deze bestemming worden gewijzigd in de bestemming 'Woongebied' met bijbehorende wijzigingsregels. Vandaar dat er een wijzigingsbevoegdheid op deze bestemming ligt. Ter plaatse van de aanduiding 'specifiek gemengd – sociale voorzieningen' is het mogelijk om voorzieningen in de vorm van huisvesting te realiseren voor de tijdelijke opvang van sociaal hulpbehoevenden.

De gebouwen met cultuurhistorische waarden (rijks- en gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden) hebben een specifieke bouwaanduiding gekregen. Tevens wordt het mogelijk gemaakt om in een viertal gebouwen (binnen)evenementen te organiseren. Deze gebouwen hebben de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd – evenement' gekregen. Het gaat om twee gebouwen op Maurits Zuid (gebouwnummer 41 en 42) en om twee gebouwen op Maurits Noord (gebouwnummer 3 en 8). Het is nog wel noodzakelijk om voor het organiseren van een evenement de benodigde vergunningen te verkrijgen.

Gemengd – Uit te werken

Deze bestemming geeft tevens een combinatie van functies aan, namelijk wonen en maatschappelijke voorzieningen zoals een school. Er kan onderlinge uitwisseling plaatsvinden tussen deze functies wat betreft de locatie van deze functies binnen deze bestemmingsgrens. Op de verbeelding zijn de bouw- en goothoogten voor de woningen en de school opgenomen, een bebouwingspercentage voor de school alsmede de afstand die tussen de bebouwing en de openbare ruimte moet worden aangehouden.

Groen

De bestemming 'Groen' geeft het structurele groen aan van het plangebied. Op deze wijze wordt gestuurd op het behoud en de kwaliteit van het groen, dat als meest waardevol wordt aangemerkt. Deze bestemming is dan ook gegeven aan de groenstroken die (cultuurhistorisch) waardevol zijn.

Op sommige terreinen zijn vanwege de verschillende functies die mogelijk zijn binnen de bestemming Gemengd (tijdelijk) parkeervoorzieningen nodig. Dit speelt met name bij Elias Bееckman en Maurits Noord. Om deze panden heen liggen een aantal groenstroken. Er is voor gekozen om hier met een functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - parkeren' aan te geven dat binnen deze bestemming parkeren mogelijk is. De parkeervoorzieningen worden groen ingepast, omdat er sprake is van een ondergeschikte parkeerbehoefte.

Een gedeelte van de nieuwe parkeerplaats voor Stichting het Geldersch Landschap is op de verbeelding en de planregels tevens weergegeven met de functieaanduiding 'specifieke vorm van groen – parkeren'. Deze parkeervoorziening mag uit maximaal 75 parkeerplaatsen bestaan en moeten worden ingepast met inachtneming van de karakteristiek van de omgeving.

Natuur

Het Natura 2000 gebied evenals de EHS zijn aangegeven met de bestemming 'Natuur'. De gronden met deze bestemming zijn bedoeld voor behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuur en landschapswaarden. Tevens zijn water en waterhuishoudkundige voorzieningen en fiets- en voetpaden mogelijk.

Een gedeelte van de nieuwe parkeerplaats voor Stichting het Geldersch Landschap is op de verbeelding en de planregels weergegeven met de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – parkeren'. Deze parkeervoorziening mag uit maximaal 75 parkeerplaatsen bestaan en moeten worden ingepast met inachtneming van de karakteristiek van de omgeving.

Sport

De op de verbeelding voor 'Sport' aangewezen gronden komen in aanmerking voor diverse sportactiviteiten. In dit plangebied gaat het om de bestaande atletiekbaan en sporthal op Elias Bееckman. Op termijn kan het perceel met deze bestemming worden gewijzigd naar de bestemming 'Woongebied' met bijbehorende wijzigingsregels. Vandaar dat er een wijzigingsbevoegdheid op ligt.

Verkeer - Verblijfsgebied

De verkeersontsluiting in het gebied betreft in het hele plangebied een 30km-zone. Voor deze ontsluiting wordt, in afwachting van de definitieve ontwikkeling, gebruik gemaakt van de bestaande ingangen en de bestaande verharding. Op de gronden met deze bestemming mogen naast wegen, paden, parkeerplaatsen en groenvoorzieningen, tevens terrassen en speelvoorzieningen worden gerealiseerd.

Voor de gronden waar een wijzigingsbevoegdheid op rust kunnen op termijn woongebieden worden gerealiseerd.

Woongebied

Binnen de bestemming 'Woongebied' is het mogelijk om woningen te realiseren met bijbehorende tuinen, erven, terrassen, parkeervoorzieningen, voorzieningen voor langzaam verkeer en verblijf en speelvoorzieningen. Er is nadrukkelijk voor gekozen om geen bouwvlakken op te nemen. Dit om een gewenste mate van flexibiliteit in de te ontwikkelen woongebieden aan te geven. Wel is een maximale bouw- en goothoogte aangegeven. Met het

opnemen van een regeling 'nadere eisen' kan het college van burgemeester en wethouders bij het definitieve bouwplan nog aanvullende voorwaarden geven.

Woongebied – Uit te werken

Aan de woongebieden die op termijn worden ontwikkeld is een uit te werken bestemming gegeven met bijbehorende uitwerkingsregels. De uitwerkingsregels beogen een bepaalde mate van flexibiliteit.

Waarde - Archeologie

Voor het plangebied geldt een hoge verwachtingswaarde. Ter bescherming van eventuele archeologische vindplaatsen is deze dubbelbestemming opgenomen. Indien meer dan 250 m² met een diepte van meer dan 30 cm verstoord wordt, is aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Waarde – Cultuurhistorie

De voor 'Waarde – Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, naast voor de overige aangewezen bestemmingen mede bestemd voor de bescherming en de veiligstelling van cultuurhistorische waarden. Met deze dubbelbestemming krijgen de gebieden/structuurvlakken met cultuurhistorische waarden een extra bescherming. De gebouwen met cultuurhistorische waarden hebben een specifieke bouwaanduiding gekregen. Dit is ook zo omschreven bij de bestemming 'Gemengd'.

Waarde - Landschap

Voor de monumentale bomen- en groenstructuur en de groenelementen die bescherming behoeven is een planologische beschermingsregeling opgenomen met de dubbelbestemming 'Waarde – Landschap'.

Leiding - Gas

In de zuidwesthoek van het plangebied ligt een hogedrukgasleiding. Ter bescherming van deze leiding is deze dubbelbestemming opgenomen. Voor de genoemde leiding geldt een belemmerende strook ter weerszijden van de hartlijn van de leiding.

7. Inspraak en overleg

7.1. Voorontwerp

Het college heeft besloten om geen voorontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Het Ontwikkelingsplan Kazerneterreinen heeft namelijk voor inspraak ter inzage gelegen. Het is voor een ieder mogelijk geweest om inspraakreacties in te dienen. Het voorliggende bestemmingsplan is een vertaling van de ambities zoals deze genoemd zijn in het Ontwikkelingsplan. Op het ontwerpbestemmingsplan is het mogelijk geweest om zienswijzen in te dienen. Een ieder heeft de mogelijkheid gehad om hierop te reageren.

7.2. Overleg

Voorafgaand aan de fase van het ontwerpbestemmingsplan heeft het wettelijk vooroverleg ex artikel 3.1.1 plaatsgevonden. De gemeente heeft een vijftal overlegreacties ontvangen. Deze reacties zijn samengevat en van commentaar voorzien in de 'Nota Vooroverleg', die als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan is gevoegd.

Tegelijkertijd heeft gemeente de belangenverenigingen SME (Stichting Milieuwerkgroepen Ede) en ABEO (Algemene Belangenvereniging Ede-Oost) geïnformeerd over het bestemmingsplan. Dit vond plaats in twee afzonderlijke informele gesprekken op respectievelijk 27 augustus 2012 en 15 augustus 2012.

7.3. Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan Kazerneterreinen Ede heeft van 18 oktober tot en met 28 november 2012 ter inzage gelegen. Tevens heeft de gemeente op 1 november 2012 een informatieavond georganiseerd op de Kazerneterreinen in Ede. Gedurende de periode van terinzagelegging heeft de gemeente **XXX** zienswijzen ontvangen. Deze reacties zijn samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien in de 'Nota van Zienswijzen'.

8. Handhaving

8.1. Algemeen

Het is van groot belang dat de gemeente toezicht houdt op de naleving van het bestemmingsplanbeleid. Daarom dienen de planregels van het nieuwe bestemmingsplan consistent te worden gehandhaafd.

Handhaving bestaat uit drie fasen:

1. Handhaving start bij het bieden van de noodzakelijke informatie.
2. Bij concrete overtredingen zal primair in overleg worden getracht om tot een oplossing te komen.
3. Als het minnelijk overleg niet tot het gewenste doel leidt, zal feitelijk optreden onontkoombaar zijn. De gemeente zal dan een keuze maken uit het opleggen van een dwangsom of het uitvoeren van bestuursdwang.

8.2. Handhavingprocedure

Handhaving vindt plaats aan de hand van controles. Deze vinden op verschillende manieren en momenten plaats:

- Nadat een aanvraag om omgevingsvergunning bij de gemeente is ingediend, wordt de plaatselijke situatie gecontroleerd;
- via controle achteraf op verleende omgevingsvergunningen;
- via controles vanaf de openbare weg, luchtfoto's en aan de hand van klachten/meldingen van burgers.

Zodra een overtreding is geconstateerd, zal worden nagegaan of een oplossing (legalisatie) mogelijk is. Kan geen vergunning worden verleend (bijvoorbeeld de overtreding is in strijd met het bestemmingsplan of de welstandseisen) dan vindt een gesprek plaats tussen de overtreder en de gemeente. De bedoeling van dit gesprek is om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Zonodig treedt de gemeente op en kan er een dwangsom of bestuursdwang worden toegepast.